

Saimaan ammattikorkeakoulu
Liiketalous Lappeenranta
Liiketalouden koulutusohjelma
Yritysten ja taloushallinnon juridiikka

Annalina Ahtiainen

Korkokattolakiuudistuksen vaikutukset pikaluottoihin

Opinnäytetyö 2014

Tiivistelmä

Annalina Ahtiainen
Korkokattolakiuudistuksen vaikutukset pikaluottoihin, 51 sivua
Saimaan ammattikorkeakoulu
Liiketalouden koulutusala Lappeenranta
Liiketalouden koulutusohjelma
Yritysten ja taloushallinnon juridiikka
Opinnäytetyö 2014
Ohjaajat: lehtori Raili Toikka, Saimaan ammattikorkeakoulu

Opinnäytetyön aiheena oli 15.3.2013 annettu korkokattolakiuudistus ja sen vaikutukset pikaluottoihin. Mikäli luotto on alle 2000 euroa, luottosopimuksen todellinen vuosikorko saa lakiuudistuksen myötä olla enintään korkolain 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko lisättynä 50 prosenttiyksiköllä. Lakiuudistus astui voimaan vuoden 2013 kesäkuussa. Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää miten korkokattolakiuudistus on vaikuttanut pikaluottoyritysten myöntämiin pikaluottoihin. Tarkoituksena oli selvittää, millaista luottoa kuluttajan on mahdollista saada, millaisella korolla sekä millaisilla ehdoilla.

Opinnäytetyössä käytettiin kvalitatiivista eli laadullista tutkimusmenetelmää. Opinnäytetyössä pikaluotoista saadut tutkimustulokset perustuvat valikoitujen pikaluottoyritysten Internet-sivuilta kerättyyn tietoon ja tutkimus keskittyy analysoimaan vain valittujen yritysten tarjoamaa luottovalikoimaa. Tutkimukseen otettiin mukaan 13 pikaluottoyritystä, jotka kuuluivat ennen Suomen Pienlainayhdistykseen. Lähdeaineistona käytettiin pikaluottoja ja pikaluottomarkkinoita käsittelevää kirjallisuutta, kuluttajaluottoja sääteleviä lakeja sekä aiheeseen liittyviä ajankohtaisia artikkeleita ja nettilähteitä.

Työn tulokset osoittavat, että pikaluotot ovat muuttuneet laajasti lakiuudistuksen myötä. Monet pikaluottoyritykset ovat muuttaneet omaa luottotarjontaansa ja siirtyneet niin kutsuttuun joustolimiittiseen luottoon, jossa luotto on jatkuvaa ja sitä myönnetään useimmissa tapauksissa 2000 euroon asti. Muutosta pikaluottojen koroissa on tapahtunut paljon ja erityisesti pieniä luottoja saa nykyisin melko kohtuullisin ehdoin. Tavanomaisten pienien pikaluottojen tarjonta on kuitenkin vähentynyt huomattavasti entisestä. Opinnäytetyön tulosten mukaan pikaluottomarkkinoilla ollaan siirtymässä pienistä luotoista entistä suurempiin luottoihin, eli summaltaan pieniä kertaluottoja ollaan korvaamassa uusilla suuremmilla luotoratkaisuilla. Termien pikavippi ja pikaluotto sijaan nähdään käytettävän useammin vain kuluttajaluotto, kertaluotto tai jatkuvasta luotosta käytettävää käsitettä joustoluotto.

Asiasanat: korkokatto, pikaluotto, jatkuva luotto

Abstract

Annalina Ahtiainen

The Interest Rate Gap Law Reform's Impact on Instant Loans, 51 pages

Saimaa University of Applied Sciences

Faculty of Business Administration Lappeenranta

Degree Programme in Business Administration

Specialisation in Business Law

Bachelor's Thesis 2014

Instructor: Ms Raili Toikka, Senior Lecturer

The purpose of this thesis was to explore interest rate cap on instant loans that was agreed in the new parliamentary term in 15th March 2013. Under the new law, from June 2013 annual interest rate for instant loans would be pegged at 50 percentage points above the reference interest rate. The purpose of this thesis was to find out how the new interest rate gap affects on instant loans. The aim was to find out what types of loans instant loan lenders offer and what are interest rates for those instant loans.

Data for this thesis were collected by qualitative research. The information was gathered from Finnish legislation, literature, articles and Internet. The research data of instant loans were gathered from thirteen instant loans companies' websites. Those thirteen chosen instant loan lenders were former members of Suomen Pienlainayhdistys, which was a Finnish instant loan association.

Based on the findings instant loans have been changing considerably after the new law. Today, many instant loans lenders offer a credit limit of EUR 2,000 instead of small instant loans. The change has also seen in interest rates that are significantly decreased after the new legislation. As a result of this thesis instant loans are getting bigger and new loan products like continuous credits are becoming more popular among the instant loan lenders.

Keywords: interest rate cap, instant loan, continuous credit

Sisältö

1 Johdanto	6
1.1 Tutkimuksen tausta ja tavoitteet	6
1.2 Tutkimusongelma ja tutkimusmenetelmät.....	7
2 Yleiskatsaus pikaluottoihin.....	8
2.1 Mikä on pikaluotto?	8
2.2 Pikaluottojen historiaa.....	10
2.3 Pikaluottoihin vaikuttavan lainsäädännön kehitys.....	11
2.3.1 Oikeudellinen sääntely	11
2.3.2 Ensimmäinen lakiuudistus (HE 64/2009)	12
2.3.3 Toinen lakiuudistus (HE 24/2010)	13
2.3.4 Kolmas lakiuudistus (HE 78/2012)	14
3 Pikaluottomarkkinat	15
3.1 Markkinointi ja mainonta	15
3.2 Tiedonantovelvoite.....	18
3.3 Luottokelpoisuuden arviointi	19
3.4 Henkilöllisyyden todentaminen	20
3.5 Pikaluottosopimus.....	20
3.6 Pikaluottojen käyttäjät ja käyttökohteet.....	21
3.7 Pikaluottojen hyödyt ja havaitut ongelmat.....	22
3.8 Suomen Pienlainayhdistys.....	24
4 Korkokattolakiuudistus	26
4.1 Hallituksen esitys 78/2012	27
4.2 Lakiuudistuksen tavoitteet.....	28
4.3 Lakiuudistuksen vastaanotto.....	29
5 Korkokattolakiuudistuksen vaikutukset pikaluottoihin	30
5.1 Pikaluottoyrietykset	30
5.2 Luottovertailu aikaisempaan ja tapahtuneet muutokset.....	40
5.3 Tulokset	42
6 Johtopäätökset	43
6.1 Yhteenveto.....	43
6.2 Jatkotutkimukset	45
Taulukot	46
Lähteet.....	47

Lyhenteet

HE	Hallituksen esitys
KTM	Kauppa- ja teollisuusministeriö
KSL	Kuluttajansuojalaki
KorkoL	Korkolaki
TNS	Taylor Nelson Sofres, TNS Gallup
OM	Oikeusministeriö
KKV	Kilpailu- ja kuluttajavirasto
SRT	Suomen Rahatieto Oy

1 Johdanto

1.1 Tutkimuksen tausta ja tavoitteet

Opinnäytetyössä tarkastellaan korkokattolakiuudistusta, joka vaikuttaa laajalti pikaluottomarkkinoihin. Aihe koskee 15. maaliskuuta 2013 annettua lakiuudistusta, joka muutti kuluttajansuojalain 17 a §:n korkokaton enimmäismäärää. Lakiuudistuksen myötä luoton ollessa alle 2000 euroa, luottosopimuksen todellinen vuosikorko saa olla enintään korkolain 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko lisätynä 50 prosenttiyksiköllä. Korkokattolakiuudistuksella pyrittiin siihen, että kuluttajalla olisi mahdollisuus saada pieniä luottoja kohtuullisemmin ehdoin. Uudistuksella pyrittiin myös muun muassa vähentämään markkinoilla olevien pikaluottojen tarjontaa. (Kuluttajansuojalaki 20.1.1978/38.)

Päätin kirjoittaa tästä aiheesta opinnäytetyöni, koska pikaluotot, eli niin kutsutut pikavipit, ovat olleet hyvin ajankohtainen aihe viime vuosien aikana. Pikaluottoja on ollut Suomessa saatavilla yli 9 vuoden ajan. Ajanjaksollisesti se on lyhyt aika, mutta tähän aikaväliin on mahtunut hyvin paljon kehitystä ja suuria muutoksia. Alalla on ilmennyt jonkin verran ongelmia, minkä vuoksi uutta lainsäädäntöä ja rajoituksia on säädetty melko tiheään tahtiin. Pikaluotot ovat joutuneet myöskin kritiikin kohteeksi muun muassa koronkiskonnasta, ja luotot on liitetty usein osasyiksi velkaongelmiin. Tässä opinnäytetyössä lähdän tutkimaan sitä, miten vuoden 2013 maaliskuussa säädetty lakiuudistus korkokatosta on vaikuttanut pikaluottoyritysten toimintaan ja luotonantoon.

Pikaluotot ovat olleet oma mielenkiinnon kohteeni juuri niiden kyseenalaisen toiminnan johdosta, minkä vuoksi päätin lähteä tutkimaan niitä vielä syvällisemmin. Tutkimuskohteeksi tuntui luontevalta valita uusin pikaluottoja sääntelevä lakiuudistus ja lähteä selvittämään sen vaikutuksia luottoihin. Korkokattolakiuudistus on melko tuore uudistus, eikä sen vaikutuksia ole voitu tutkia vielä paljoa. Tämän takia halusin lähteä selvittämään lakiuudistuksen vaikutuksia pikaluottoihin. Opinnäytetyön tarkoituksena on antaa lukijalle kokonaisvaltainen kuva pikaluottojen kehityksestä ja pikaluottoyritysten nykyisestä toiminnasta. Pikaluotot ovat kaikkien kuluttajien saatavilla, joten uskon aiheen olevan yleisesti kiinnostava ja myöskin hyvin ajankohtainen aihe tutkia. Toivon opinnäytetyön

toimivan kattavana tietopakettina pikaluotoista kiinnostuneille henkilöille ja hahmottavan pikaluotoissa tapahtuneita muutoksia lakiuudistuksen myötä.

1.2 Tutkimusongelma ja tutkimusmenetelmät

Opinnäytetyön alussa kerrotaan yleisesti pikaluotoista ja niiden historiasta. Opinnäytetyössä tutkitaan pikaluottoja koskevan lainsäädännön kehitystä ja paneudutaan tarkastelemaan pikaluottomarkkinoihin vaikuttavaa lainsäädäntöä sekä käytänteitä. Työn loppuosassa syvennyttään tarkastelemaan korkokattolakiuudistusta lähemmin ja tutkitaan pikaluottoyritysten tarjoamia pikaluottoja ja niistä löydettyjä havaintoja. Keskeiset tutkimusongelmat, joihin opinnäytetyössäni etsin vastauksia, muodostuvat seuraavista kysymyksistä: Miten vuoden 2013 maaliskuussa säädetty korkokattolakiuudistus on vaikuttanut pikaluottoyritysten myöntämiin pikaluottoihin? Millaista luottoa, millaisella korolla ja millaisilla ehdoilla kuluttajan on mahdollista saada lakiuudistuksen myötä?

Ennalta on oletettavissa, että alle 2000 euron luotoissa korko saa olla enintään säädetyn 50 prosentin suuruinen. Haluan kuitenkin selvittää, ovatko pikaluottoyritykset löytäneet uusia lainaustapoja ja vertailla, miten luottoyritysten nykyinen luotto eroaa aiemmasta.

Pikaluottojen suuren tarjonnan vuoksi rajasin tutkimuskohteeni Suomen Pienlainayhdistyksen entisiin jäseniin. Tutkimuksessa kerrotaan tarkemmin myös Suomen Pienlainayhdistyksestä, yhdistyksen käytänteistä ja yhdistykseen kuuluneista yrityksistä.

Opinnäytetyössä käytän laadullista eli kvalitatiivista tutkimusmenetelmää. Lähteenä käytän pikaluottoihin vaikuttavaa lainsäädäntöä, aiheeseen liittyvää kirjallisuutta ja Internetistä löytyvää ajan tasalla olevaa materiaalia. Työhön on tutkittu Suomen Pienlainayhdistykseen kuuluneiden pikaluottoyritysten Internet-sivuja ja kerätty tietoa pikaluottoyritysten myöntämisestä luotoista. Luotoista saatua tietoa vertaillaan aikaisempaan ja työssä tuodaan esille, miten pikaluotot ovat mahdollisesti muuttuneet aikaisemmin myönnetystä luotosta.

2 Yleiskatsaus pikaluottoihin

2.1 Mikä on pikaluotto?

Pikaluotto on tyypillisesti summaltaan pieni, lyhytaikainen luotto, jota myönnetään Internetissä tai tekstiviestillä tehtävän hakemuksen perusteella. Pikaluotot ovat tunnettuja vakuudettomia kuluttajaluottoja, jotka ovat olleet Suomen markkinoilla vuodesta 2005 lukien. (HE 78/2012.) Kuluttajaluotto on puolestaan yleisesti käytetty käsite luotosta, jonka elinkeinonharjoittaja myöntää kuluttajalle lainana tai maksulykkäyksenä. (Suojanen, Savolainen & Vanhanen 2008, 238.)

Markkinoilla on nykyisin tarjolla erilaisia kuluttajaluottoja, jotka yleisesti eroavat toisistaan luotonmäärän, luottoajan tai luoton jatkuvuuden perusteella. Pikaluotot jakaantuvat pääasiassa kahteen erilaiseen luottoryhmään: jatkuvaan luottoon ja kertaluottoon. Jatkuvalla luotolla tarkoitetaan kuluttajaluottoa, joka on ennalta sovittuun luottorajaan asti jatkuvasti kuluttajan käytettävissä olevaa luottoa, ilman luotonantajan erillistä luottopäätöstä. Tällöin kuluttajalle on myönnetty tietty luottosumma tai luottoraja käytettäväksi ja hän saa haluamansa mukaan käyttää luottoa oman tarpeensa mukaisesti aina sovittuun luottorajaan asti. Kertaluotolla tarkoitetaan muuta kuluttajaluottoa kuin jatkuvaa luottoa. Eli käytännössä kertaluotto on luotonottohetkellä sovittu luottosumma, joka myönnetään sellaisenaan kuluttajalle ja jonka hän maksaa sovittumukaisesti takaisin. (Kuluttajansuojalaki 20.1.1978/38.)

Pikaluotoissa kuluttajan tulisi kiinnittää erityistä huomiota niiden luottokustannuksiin ja luoton todelliseen vuosikorkoon. Pikaluottoihin kuuluu yleisesti liitännäisiksi niistä aiheutuvia luottokustannuksia. Luottokustannuksen muodostavat korot, kulut ja muut vastaavanlaiset maksut, jotka tulevat kuluttajalle maksettavaksi hänen ottamastaan luotosta. Kuluttaja maksaa siis luottokustannukset kulutusluottosuhteestaan. Pikaluottoihin kuuluu oleellisena osana myös tieto niiden todellisesta vuosikorosta, joka tulee ilmoittaa jo luottoa mainostettaessa. Pikaluoton todellinen vuosikorko saadaan laskemalla kaikki luottokustannukset vuosikorkona luoton päälle. Vuosikorko ilmoitetaan yleisesti korkoprosenttina. Todellista vuosikorkoa käytetään kuvaamaan pikaluottojen vertailtavaa hintaa. (Suojanen ym. 2008, 239.)

Pikaluottoja ei voida myöntää nykyisin enää mihin aikaan vuorokaudesta tahansa. Kuluttajansuojalain 7 luvun 19 §:n mukaisesti kuluttajaluottoa voidaan laillisesti myöntää aamu seitsemästä ilta yhteentoista. Jos pikaluottoa haetaan kello 23 ja 7 välisenä aikana, luottosopimuksen nojalla myönnettävät varat saa suorittaa kuluttajalle vasta kello 7:n jälkeen. Poikkeuksena tästä on kuitenkin jatkuva luotto, sillä säännöstä ei voida kuitenkaan soveltaa jatkuvan luoton luottorajan nostamiseen. (Kuluttajansuojalaki 20.1.1978/38.)

Laissa on myös säännelty kuluttajan oikeudesta maksaa pikaluotto kokonaisuudessaan pois. Kuluttajansuojalain 7 luvun 27§:n lausekkeen mukaisesti kuluttajalla on oikeus maksaa kuluttajaluotto tai sen osa ennen luoton erääntymistä. Näin ollen, jos kuluttaja maksaa luoton tai sen osan enneaikaisesti, on jäljellä olevasta luotonantajan saatavasta vähennettävä se osa luottokustannuksista, joka kohdistuu käyttämättä jäävään luottoaikaan. Luotonantajalla on oikeus kuitenkin periä kokonaisuudessaan luottosopimuksessa yksilöidyt, kyseisen luoton perustamiseen liittyvistä toimista aiheutuneet todelliset kulut. (Kuluttajansuojalaki 20.1.1978/38.)

Pikaluottoihin liittyy olennaisena osana korko. Korkolaissa säännellään korosta sekä viivästyskorosta ja korkolaissa olevat säännökset ovat pakottavia, eli niitä tulee noudattaa sellaisinaan silloin, kun kyseessä on kuluttajaluotto tai kulutushyödykettä koskeva sitoumus. Käytännössä korko tarkoittaa rahoitusmarkkinoilla rahasta maksettavaa hintaa, jonka luotonottaja suorittaa laina-ajalta luotonantajalle. Varsinainen korko on velasta ennen eräpäivää maksettava korko. Jos luotonantaja haluaa periä myöntämästään luotosta varsinaista korkoa, siitä on nimenomaisesti sovittava osapuolten kesken. Tällöin luottosopimuksessa tulisi määritellä korkokanta eli koron määräytymisperuste. (Karttunen, Koivunen, Laasanen, Sippel, Uitto & Valtonen. 2009, 264-265.) Pääsääntönä on, että velallinen ei ole velvollinen maksamaan korkoa velan eräpäivää edeltävältä ajalta, joka määritellään korkolain 3§:ssä. Jos velasta on kuitenkin sovittu maksettavaksi korkoa korkokantaa kuitenkaan määräämättä, velallisen on maksettava vuotuista korkoa kulloinkin voimassa olevan viitekoron mukaisesti. (Korkolaki 20.8.1982/633.)

Viitekorko on Euroopan keskuspankin viimeisimpään perusrahoitusoperaatioon ennen kunkin puolivuotiskauden ensimmäistä kalenteripäivää soveltama korko pyöristettynä ylöspäin lähimpään seuraavaan puoleen prosenttiyksikköön. Kyseisen puolivuotiskauden ensimmäisenä kalenteripäivänä voimassa olevaa viitekorkoa sovelletaan seuraavan kuuden kuukauden ajan. Viivästyskorkoa on maksettava viivästyneelle määrälle velan maksun viivästyessä. Maksettavaksi tulee vuotuinen viivästyskorko, joka on seitsemän prosenttiyksikköä korkeampi kuin kulloinkin voimassa oleva edellä mainittu viitekorko. (Korkolaki 20.8.1982/633.)

2.2 Pikaluottojen historiaa

Pikaluottojen juuret ovat Yhdysvalloissa, missä pikaluottojen voidaan oletettavasti olettaa syntyneen. Lyhytaikaisilla vaihtoehtoisilla rahoitusmarkkinoilla on ollut Yhdysvalloissa vakiintunut asema niin sanottuna palkkapäivän lainana nimellä Payday loan. Payday loan –lainaan erikoistuneet yritykset tarjosivat lyhytaikaista pienlainaa, jonka velallinen pystyi suorittamaan takaisin seuraavana palkkapäivänään. Nykyaikaista elektronista luottomuotoaan pienlainat alkoivat toteuttaa, kun pienlainan hakuprosessi mobilisoitiin. Internetissä ja matkapuhelimella tehtävä lainahaku on suurin ero ensimmäisien Payday loan –lainten ja nykypäivän pikaluottojen välillä. (Valkama & Muttilainen 2008, 19–20.)

Pikaluotot ovat olleet tiedettävästi Suomen markkinoilla vuodesta 2005 lukien. Pikaluottomarkkinat ovat siitä alkaen kasvaneet erittäin voimakkaasti ja uusia toimijoita on tullut markkinoille tiheään tahtiin. Syksyllä 2005 pikaluottoyrityksiä oli yritys- ja yhteisötietojärjestelmän perusteella ollut noin 20 ja syksyllä 2007 tietyvästi noin 50. Vuonna 2012 aluehallintoviraston luotonantajarekisteriin oli rekisteröity jo noin 80 pikaluottoyritystä. (HE 78/2012.)

Pikaluottojen myöntäminen on kasvanut suuresti ajan kuluessa. Tilastokeskuksen tietojen mukaan vuonna 2010 pikaluottoja myönnettiin lähes 1,2 miljoonaa kappaletta, joiden yhteismäärä oli 244 miljoonaa euroa ja luotoista maksettujen erilaisten kulujen yhteismäärä oli lähes 64 miljoonaa euroa. Vuonna 2011 pikaluottoja myönnettiin edellisvuoteen verrattuna entistä enemmän. Lainoja myönnettiin 1,4 miljoonaa kappaletta, joiden yhteismäärä oli noin 322 miljoonaa eu-

roa ja luotoista maksettujen erilaisten kulujen yhteismäärä oli lähes 79 miljonna euroa. (HE 78/2012.)

2.3 Pikaluottoihin vaikuttavan lainsäädännön kehitys

2.3.1 Oikeudellinen sääntely

Pikaluottojen osuus lainamarkkinoilla on ollut suuressa kasvussa. Erilaisia pikaluottoja tarjoavia yhtiöitä on tullut markkinoille vuosi vuodelta enemmän. Tästä syystä myös lainsäädäntöä on täytynyt kehittää siihen suuntaan, että pikaluottojen helppo saatavuus ei aiheuttaisi tulevaisuudessa taloudellisia ongelmia. (Kulutusluottoja. 2013.)

Pikaluottojen tullessa markkinoille oli pikaluottotoiminta vielä varsin uusi ilmiö Suomessa, ja luottojen luonteen vuoksi alan valvonta oli vielä tuolloin hyvin olematonta. Pikaluotot eivät olleet tarkan valvonnan alaisina tullessaan markkinoille, eikä niistä ollut tehty erillistä lakisääntelyä. (Suomen Rahatieto SRT Oy 2007, 6.)

Suomessa keskeisin pikaluottoja sääntelevä laki on 1.9.1978 voimaan tullut kuluttajansuojalaki, joka sääntelee nykyistä kuluttajamarkkinointia. Samoihin aikoihin säädettiin myös kuluttaja-asiamiehestä, jonka tehtävänä on valvoa kuluttajansuojalain säännösten noudattamista sekä turvata kuluttajien oikeusasemaa parhaan mukaan. (Koivumäki & Häkkänen 2013, 17.)

Kuluttajansuojalaki koskee kulutushyödykkeiden tarjontaa, myyntiä ja markkinointia elinkeinoharjoittajalta kuluttajalle. Sääntelyn kohteena on siis elinkeinoharjoittajan ja kuluttajan välinen oikeussuhde. Lakia ei sovelleta elinkeinoharjoittajien keskinäisiin oikeustoimiin, eikä kuluttajien välisiin oikeustoimiin. Kulutushyödyke voi olla tavara, palvelus, tai muita hyödykkeitä tai etuuksia, joita kuluttajille tarjotaan. Pikaluottomarkkinoilla myytävä kulutushyödyke on tässä tapauksessa kuluttajaluotto eli pikaluotto. (Hoppu & Hoppu 2007, 368.)

Kuluttajansuojalakiin on ajansaatossa tehty lukuisia uudistuksia ja muutoksia, jotka suojaavat kuluttajaa nykyisin entistä paremmin. Tällöin voidaan puhua aivan erillisestä kuluttajanoikeudesta, jonka periaatteena on suojata heikommasa asemassa olevaa kuluttajaa elinkeinoharjoittajan ja kuluttajan välisessä kau-

passa. Pikaluottojen markkinointia koskeva erityissääntely kuluttajaluotoista on sisällytetty kuluttajasuojalakiin aivan omana lukunaan seitsemänteen lukuun. Kuluttajasuojalain 7 luku kuluttajaluotoista perustuu oleellisesti Euroopan unionin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2008/48/EY kuluttajaluottosopimuksista. (Hoppu & Hoppu 2007, 367.)

Kuluttajaluottoja koskevan kuluttajasuojalain 7 luvun sääntöjen noudattamista valvovat kuluttaja-asiamies, Kuluttajavirasto ja sen alaisina piirihallintoviranomaisina aluehallintovirastot sekä myös Finanssivalvonta silloin, kun luotonantaja on Finanssivalvonnan valvottavana. Luotonantajaa, joka rikkoo kuluttajasuojalain 7 luvun säännöksiä, voidaan kuluttajasuojalain 50 §:n nojalla kieltää jatkamasta tällaista menettelyä, jos se kuluttajasuojan kannalta on tarpeellista. Kiellon määräämisenä tai sen tehostamisena voidaan langettaa uhkasakko. (Koivumäki & Häkkänen 2013, 225.)

Pikaluottomarkkinoilla on myös nähty alan itsensä sääntelyä. Alan itsensä sääntelyä ohjasi Suomessa vuoden 2007 alusta alkaen toiminut Suomen Pienlainayhdistys ry. Yhdistys perustettiin kehittämään luottomarkkinoiden hyvää luotonantotapaa. Yhdistyksen perustaminen syntyi yhdistyksen omien sanojen mukaan tarpeesta lisätä kuluttajien ja eri sidosryhmien tietoutta pienlainatoiminnasta sekä halusta edistää pienlainayhteisöjen toimintaedellytyksiä. (Koivumäki & Häkkänen 2013, 228.)

2.3.2 Ensimmäinen lakiuudistus (HE 64/2009)

Pikaluottoja koskevaan lainsäädäntöä on laadittu ja uudistettu tähän mennessä kolmessa eri vaiheessa. Ensimmäinen lakimuutos tehtiin vuonna 2009. Kyseessä oli hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kuluttajasuojalain 7 luvun, rikoslain 36 luvun 6 §:n ja korkolain 4 §:n muuttamisesta. Esityksessä haluttiin muutettavaksi kuluttajasuojalain 7 luvun luottokiskontaa koskeva rikoslain säännös ja korkolain säännös viivästyskoron määrästä. Esityksen pääasiallinen tavoite oli vähentää pikaluottojen tarjonnassa esiintyneitä ongelmia. Esityksessä haluttiin, että pienien ja lyhytaikaisten luottojen markkinoinnissa tulisi ilmoittaa luoton todellinen vuosikorko. Säännöksellä pyrittiin siihen, että kuluttajilla olisi mahdollisuus saada asianmukaista tietoa pikaluottojen ja muiden lyhytaikaisten luottojen

todellisesta hinnasta. Samalla kyseisillä säännöksillä haluttiin myös helpottaa mahdollista hintavertailua eri pikaluottojen välillä. (HE 64/2009.)

Kuluttajasuojalain 7 lukuun haluttiin lisätä myös säännös luotonantajan velvollisuudesta todentaa lainanhakijan henkilöllisyys huolellisesti. Säännöksellä haluttiin ehkäistä mahdollisia luotonottamiseen kohdistuvia väärinkäytöksiä. Kuluttajasuojalain 7 lukuun haluttiin myös lisätä kielto luottojen myöntämisestä myöhäisilta- tai yöaikaan. (HE 64/2009.)

Samanaikaisesti hallitus ehdotti myös muutosta korkolain säännökseen, jossa mahdollistettaisiin lakisääteisen viivästyskoron korkeamman koron perimisestä niissä tilanteissa, joissa luottoajalta maksettava korko on ollut suurempi kuin lakisääteinen viivästyskorko. Säännöksellä haluttiin helpottaa maksuvaikeuksiin joutuneiden kuluttajien asemaa sekä ehkäistä omalla tavallaan ylivelkaantumista. (HE 64/2009.)

Tasavallan presidentti vahvisti hallituksen laatiman ensimmäisen lakiuudistuksen kuluttajaluotoista 6. marraskuuta 2009 ja lait löytyvät nykyisin Suomen säädöskokoelmasta numeroilla 844-846/2009. Voimaan lakiuudistus astui 1. helmikuuta 2010. (HE 64/2009.)

2.3.3 Toinen lakiuudistus (HE 24/2010)

Pikaluottoihin vaikuttava toinen lakiuudistus laadittiin sittemmin vuonna 2010. Kyseessä oli hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kuluttajasuojalain muuttamisesta ja eräiden luotonantajien rekisteröinnistä sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi. Kyseisessä hallituksen esityksessä ehdotettiin muutettavaksi kuluttajasuojalain 7 luvun luottokiskontaa koskevia säännöksiä, jotka koskevat osamaksukaupasta annettua lakia ja luottotietolakia. Näillä muutoksilla haluttiin panna täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi kuluttajaluotoista. Kuluttajaluottodirektiivi sisälsi lukuisia soveltamiskoikkeuksia, joita silloisessa kuluttajasuojalain 7 luvussa ei vielä sovellettu. Hallituksen lakiehdotuksen mukaan luvun soveltamisala tulisi säilymään laajana ja sitä sovellettaisiin myös esimerkiksi alle 200 euron luottoihin. Aiemmin virallisena käytetty käsite ”kultusluotto” korvattaisiin myös uudella käsitteellä ”kuluttajaluotto”. (HE 24/2010.)

Esityksessä haluttiin, että luotonantajan olisi annettava kuluttajalle ennen luottosopimuksen tekemistä keskeiset luottoa koskevat tiedot vakiomuotoisella lomakkeella tai valintansa mukaan myös muulla pysyvällä tavalla. Tämä helpottaisi luottojen vertailua keskenään. Esityksessä haluttiin muuttaa myös luoton todellisen vuosikoron laskentatapaa sekä luottosopimuksen peruuttamisen ja luoton enneaikaisen takaisinmaksun säännöksiä. Kuluttajasuojalain 7 lukuun haluttiin lisätä myös säännökset hyvästä luotonantotavasta, luotonantajan velvollisuudesta arvioida kuluttajan luottokelpoisuus sekä luotonantajan velvollisuudesta antaa tietoja luottosopimuksen kuluessa. (HE 24/2010.)

Hallitus antoi myös ehdotuksen säädettävästä laista eräiden luotonantajarekisterien rekisteröinnistä, jonka mukaan kuluttajaluottoja saisi tarjota vain luotonantajien rekisteriin merkitty luotonantaja. Tämän rekisteri- ja valvontaviranomaisena toimisi Etelä-Suomen aluehallintovirasto. Tämä esitys ei liittynyt aiemmin mainittuun direktiiviin, vaan siinä oli kyse vain kansallisesta sääntelystä. Tämän mukaista uutta lakia sovellettaisiin vain tietyin poikkeuksin sellaisiin luotonantajayrityksiin, jotka eivät kuuluneet Finanssivalvonnan valvonnalan piiriin. Käytännössä tämä lakiuudistus koski siis pikaluottoyrityksiä. (HE 24/2010.)

Hallitus ehdotti muutoksia myös pankkilainauslaitoksista annettuun lakiin sekä luoton eräännyttämistä koskevaan kuluttajasuojalakiin ja pantin myyntiä koskevaan kauppakaaren säännökseen. Nämä säännökset perustuivat myös vain kansalliseen sääntelyyn. Näiden lisäksi ehdotettiin vielä kuluttajasuojalain rangaistussäännösten kumoamista. (HE 24/2010.)

Tasavallan presidentti vahvisti hallituksen esittämän toisen kuluttajaluottoja koskevan lakiuudistuksen 27. elokuuta 2010 ja lait löytyvät nykyisin Suomen säädöskokoelmasta numeroilla 746-753/2010. Voimaan lakiuudistus astui 1. joulukuuta 2010. (HE 24/2010.)

2.3.4 Kolmas lakiuudistus (HE 78/2012)

Pikaluottoihin vaikuttava kolmas ja uusin lakiuudistus laadittiin vuoden 2012 loppupuolella. Kyseessä oli hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kuluttajasuojalain 7 luvun, eräiden luotonantajien rekisteröinnistä annetun lain sekä

korkolain 2 §:n muuttamisesta. Hallituksen esityksen pääasiallisena tavoitteena oli vähentää pikaluotoista aiheutuvia velkaongelmia. (HE 78/2012.)

Esityksessä ehdotettiin korkokaton määrittämisestä tietyille kuluttajaluotoille, joille määriteltäisiin yläraja luottosopimuksen mukaiselle luoton todelliselle vuosikorolle. Vuosikorkoa laskettaessa otettaisiin huomioon luoton korko ja muut kuluttajalta perittävät luottokustannukset. Muutoksella haluttiin, että kuluttaja saisi pieniä luottoja kohtuullisemmin ehdoin. Uusituksen uskottiin myös vähentävän pikaluottojen tarjontaa merkittävästi. (HE 78/2012.)

Esityksessä haluttiin täsmentää ja tiukentaa säännöstä luotonantajan velvollisuutta arvioida kuluttajan luottokelpoisuus. Tällä pyrittiin siihen, että velkaongelmat vähentyisivät ja tiukempaa luottokelpoisuuden arviointia edellytettäisiin myös pienten luottojen tarjoajilta. Hyvää luotonantotapaa haluttiin puolestaan täydentää siten, että olisi hyvä luotonantotavan vastaista käyttää lisämaksullisia tekstiviesti- tai muita vastaavia palveluja luotonannossa. Tältä osin pystyttäisiin poistamaan maksullisiin tilauspalveluihin liittyneet ongelmat. (HE 78/2012.)

Tasavallan presidentti vahvisti hallituksen esittämän lakiuudistuksen 15. maaliskuuta 2010, ja lait löytyvät nykyisin Suomen säädöskokoelmasta numeroilla 207-209/2013. Voimaan lakiuudistus astui 1. kesäkuuta 2013. Kappaleessa neljä tarkastellaan korkokattolakiuudistusta lähemmin. (HE 78/2012.)

3 Pikaluottomarkkinat

3.1 Markkinointi ja mainonta

Nykyisin eniten kuluttajaluottoja säännellään niiden markkinoinnin ja mainonnan kannalta. Pikaluottoja markkinoitaessa on noudatettava kuluttajansuojalain mukaisia hyvää luotonantotapaa. Luotonantajan on luotonannossa meneteltävä vastuullisesti ja huomioitava kuluttajan edut. Kuluttajansuojalaissa 20.1.1978/38 edellytetään, että luotonantaja noudattaa alla lueteltuja sääntöjä omassa luotonantotavassaan:

- 1) Luotonantaja ei saa markkinoida luottoa siten, että markkinointi on omiaan selvästi heikentämään kuluttajan kykyä harkita luoton ottamista huolellisesti.
- 2) Luotonantaja ei saa käyttää luoton myöntämistä pääasiallisena markkinointikeinona markkinoidessaan muita kulutushyödykkeitä.
- 3) Luotonantaja ei saa käyttää luottoa markkinoitaessa, sitä myönnettäessä eikä muussa luottosuhteeseen liittyvässä asiointissa lisämaksullista tekstiviestipalvelua tai muuta vastaavaa viestipalvelua.
- 4) Luotonantajan tulee antaa kuluttajalle ennen luottosopimuksen tekemistä riittävät ja selkeät selvitykset sen arvioimiseksi, soveltuuko luotto kuluttajan tarpeisiin ja hänen taloudelliseen tilanteeseensa.
- 5) Luotonantajan tulee antaa kuluttajalle maksuviivästystilanteissa tietoa ja neuvoja maksuvaikeuksien syntymisen tai syvenemisen estämiseksi ja maksukyvyttömyystilanteiden hoitamiseksi sekä suhtautua vastuullisesti maksujärjestelyihin.

Kuluttajaluottojen mainonnasta on lain säädösten mukaan käytävä selvästi ilmi luoton korko ja muut kustannukset, luoton määrä tai luottoraja sekä sopimuksen kesto. Luotonantajan myöntämä pikaluotto rakentuu myönnetystä kuluttajaluotosta ja sen aiheuttamista kustannuksista, ja mainonnasta tulee myös käydä ilmi luoton ja luottokustannusten yhteismäärästä sekä maksuerien kokonaismäärästä. Kuluttajaluotoista luotonantaja on velvollinen ilmoittamaan myös luoton todellisen vuosikoron. (Kuluttajansuojalaki 20.1.1978/38.)

Kuluttajavirasto on julkaissut toukokuussa 2012 oman linjauksensa kuluttajaluotoista. Linjaukseen on tiivistetty valvontaviranomaisen omat näkemykset kuluttajaluottojen markkinoinnista. Linjauksen mukaan luottoa ei saa markkinoida siten, että markkinointi selvästi heikentää kuluttajan kykyä harkita huolellisesti luoton ottamista. Luoton tarjoamista ei saa myöskään hallita pääasiallisesti mainosta, kun luottoa mainostetaan yhdessä tavaroiden tai palveluiden kanssa. Samoin todellinen vuosikorko ja muut luotosta annettavat tiedot tulee esittää kootusti ja selkeästi, jotta kuluttajan on helppo havaita ja lukea ne. Linjauksen mukaisesti nimelliskorkoa tai muita yksittäisiä luottoehtoja, kuten luottosuhteen alussa annettavaa korotonta maksuaikaa tai kuukausierää ei tulisi mainonnassa

missään nimessä ylikorostaa. Pikaluotosta tulee selvästi tuoda esille myös sen luottotyyppi, eli onko luotto kerta- vai jatkuvaluotto. Linjauksen mukaan luottoa saa mainostaa korottomana vain, jos luoton todellinen vuosikorko on nolla prosenttiyksikköä. (Koivumäki & Häkkänen 2013, 226 - 227.)

Kuluttajaviraston linjauksen mukaan silloin, kun mainostetaan yksilöityä tuotetta tiettyyn hintaan ja samalla tarjotaan kertaluottoa tietyin ehdoin, mainoksessa on kerrottava tuotteen käteishinta ja luotosta vähintään seuraavat tiedot:

- Käteishinta ja mahdollinen käsiraha
- Luoton määrä
- Luoton korko X % X €
- Muut luottokustannukset XX €
- Luottohinta X.XXX €
- Luottosopimuksen kesto
- Maksuerän määrä
- Todellinen vuosikorko XX,X %
- Mahdollinen tieto vakuutuksesta
- Tiedot luotonantajasta.

Silloin kun mainostetaan yksilöityä tuotetta ja samalla tarjotaan korttiluottoa tai muuta jatkuvaa luottoa tietyin ehdoin, mainoksessa on kerrottava luotosta vähintään seuraavat tiedot:

- Todellinen vuosikorko
- Korko X %
- Muut luottokustannukset, kuten tilinhoitomaksu
- Luottoraja (mainostetun jatkuvan luoton tyyppillinen määrä, oletus 1500 euroa)
- Tiedot luotonantajasta.

(Koivumäki & Häkkänen 2013, 226 - 227.)

Kuluttajavirasto on ilmaissut myös erillisen linjauksensa kuluttajaluottojen mainonnasta alaikäisille ja nuorille aikuisille. Linjaus lähtee siitä, ettei luottoa saa tarjota alaikäisille lainkaan ja nuorille aikuisille luoton tarjoamisen tulee olla mal-

tillista ja asiallista. Kuluttajavirasto ei myöskään halua, että tarjoamisessa käytetään houkutuskeinoja, esimerkiksi luomalla mielikuva tietynlaisesta nuorten elämäntyylistä tai -arvoista. Kuluttajavirasto perustelee omaa kantaansa asiassa sillä, että nuoret vasta opettelevat itsenäistä talouden hallintaa ja menojojensa rahoittamista luotossa. (Koivumäki & Häkkänen 2013, 227.)

Pikaluottoyritysten tulee siis kiinnittää erityistä huomiota ja tarkkaavaisuutta mainostaessaan ja markkinoidessaan kuluttajaluottoa kuluttajille. Kuluttajaluoton vääränlaisesta mainonnasta voi joutua pelkkien huomautuksien lisäksi myös rahalliseen korvausvelvollisuuteen. Esimerkkinä laittomasta pikaluottojen mainonnasta on Reissuluoton ja Pikavippi.fi:n mainoskampanjat vuodelta 2011. J.W-yhtiöiden Reissuluottoa ja OPR-Vakuuden Pikavippi.fi:tä markkinoitiin tuhansilla kadunvarsimainoksilla useilla kymmenillä paikkakunnilla keväällä 2011. Mainoksissa ei kerrottu lainkaan laissa vaadittuja tietoja tai ne kerrottiin niin pienellä tekstillä, että niitä ei käytännössä pystynyt lukemaan. Kummankaan yhtiön markkinointitapa ei siis täyttänyt kuluttajansuojalain vaatimuksia selkeistä ja helposti havaittavista tiedoista. (Kilpailu- ja kuluttajavirasto 2012.)

Kuluttaja-asiamies kielsi maaliskuussa 2011 OPR-Vakuutta jatkamasta markkinointia, jossa ei kerrottu kaikkia lain vaatimia tietoja selvästi ja helposti havaittavalla tavalla. Kieltoa tehostettiin myös 50 000 euron uhkasakolla. OPR-Vakuus kuitenkin jatkoi kiellosta huolimatta lainvastaista markkinointiaan. Kuluttaja-asiamies vaati, että markkinaoikeus tuomitsee yrityksen maksamaan 50 000 euron uhkasakon ja pitää yritykselle määrätyn kiellon edelleen voimassa korottaen uhkasakon määrää. Toinen vaihtoehto oli, että markkinaoikeus määrää OPR-Vakuudelle uuden vastaavanlaisen kiellon ja tehostaa sitä 100 000 euron uhkasakolla. J.W-Yhtiöt puolestaan sai huhtikuussa 2011 markkinaoikeudelta väliaikaisen kiellon jatkaa tai uudistaa lainvastaista markkinointia. Kieltoa tehostettiin 50 000 euron uhkasakolla. (Kilpailu- ja kuluttajavirasto 2012.)

3.2 Tiedonantovelvoite

Pikaluotonantajien tiedonantovelvoitteesta on säännelty kuluttajansuojalaissa erikseen. Luotonantajan ja luotonvälittäjän on hyvissä ajoin ennen luottosopimuksen tekemistä annettava kuluttajalle pysyvällä tavalla "Vakiomuotoiset eu-

rooppalaiset kuluttajaluottotiedot" –lomaketta käyttäen tarkat tiedot seuraavista seikoista:

- 1) Kuka on luotonantaja?
- 2) Mikä on tarjottava luotto, mitkä ovat sen luottokustannukset ja miten luoton takaisinmaksu käytännössä toimii?
- 3) Mikä on luototettava hyödyke?
- 4) Mitkä ovat mahdolliset sopimusrikkomuksen seuraamukset?
- 5) Mitkä ovat kuluttajalle lain nojalla kuuluvat oikeudet?

Näiden ohjeistusten lisäksi luotonantajan on noudatettava säännöksiä, mitä muualla laissa säädetään tiedonantovelvoitteista. Kuluttajalle on lisäksi hänen omasta pyynnöstään annettava luottosopimusluonnos maksutta. Tiedot on annettava käytettyyn etäviestimeen sopivalla tavalla, selvästi, ymmärrettävästi ja niin, että tietojen kaupallinen tarkoitus käy selvästi ilmi. (Kuluttajansuojalaki 20.1.1978/38.)

3.3 Luottokelpoisuuden arviointi

Ennen pikaluoton myöntämistä luotonantajan on kuluttajansuojalain mukaisesti arvioitava luotonhakijan luottokelpoisuus. Luotonantaja on siis velvollinen arvioimaan kuluttajan luottokelpoisuuden eli sen, kykeneekö kuluttaja täyttämään luottosopimuksen mukaiset velvoitteensa. Luottokelpoisuuden arviointi tulee tehdä kuluttajan tuloja ja muita todellisia olosuhteita koskevien riittävien tietojen perusteella. Myös siinä tilanteessa, jos osapuolet sopivat myöhemmin luoton määrän tai luottorajan korottamisesta, on luotonantajan varmistettava kuluttajaa koskevien tietojen ajantasaisuus ja arvioitava kuluttajan luottokelpoisuus uudelleen ennen korotuksesta sopimista. (Kuluttajansuojalaki 20.1.1978/38.)

Vuoden 2013 kesäkuusta lähtien luottokelpoisuus on pitänyt arvioida myös määrältään pienemmissä luotoissa entistä tarkemmin. Pienempien luottojen arviointia varten luotonantajan on hankittava nykyisin riittävät tiedot kuluttajan tuloista, menoista, veloista, varoista sekä mahdollisista takausvastuista. Luotonantajan on myös kohtuullisin toimenpitein pyrittävä varmistamaan, että kuluttajan antamat tiedot ovat oikeita. Pelkkä lainanhakijan oma ilmoitus säännöllisistä tuloista ei siis enää riitä, vaan luotonantajan on tilanteen mukaan pyydet-

tävä häneltä esimerkiksi palkka- tai eläketodistus. (Kilpailu- ja kuluttajavirasto 2014.) Kuluttaja-asiamies aloitti myös vuoden 2013 kesäkuun uudistuksen myötä valvomaan, että toimiala noudatti luotonantamiseen liittyviä säännöksiä ja puuttui tarvittaessa havaittuihin epäkohtiin. (Takuu-Säätiö 2014.)

3.4 Henkilöllisyyden todentaminen

Kuluttajansuojalaissa on määrätty luotonantajien velvollisuudesta todentaa luotonhakijan oikea henkilöllisyys. Luotonantajan on todettava luottoa hakevan kuluttajan henkilöllisyys huolellisesti, ennen luoton myöntämistä. Henkilöllisyyden voi todentaa sähköisesti, jolloin luotonantajan on käytettävä tunnistusmenetelmää, joka täyttää vaaditun edellytyksen sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetun lain velvoitteet. Kuluttajan henkilöllisyys voidaan myös todentaa kuluttajan ensitunnistautumisen jälkeen luodun henkilökohtaisen tunnisteiden avulla, jos luotonantaja on jo aiemmin todennut kuluttajan henkilöllisyyden lain vaatimalla tavalla. (Kuluttajansuojalaki 20.1.1978/38.)

Luotonantajalla on velvollisuus säilyttää luotonottajan henkilöllisyyden todentamista koskevat tiedot, joiden perusteella luottoa hakeneen kuluttajan henkilöllisyys on todettu. Tiedot on säilytettävä lain mukaan viiden vuoden ajan eteenpäin siitä, kun luotto on kokonaisuudessaan erääntynyt maksettavaksi. Tällä toiminnalla pyritään estämään muun muassa rahanpesun ja terrorismin mahdollisuutta. Henkilöllisyyden todentamista koskevia tietoja tulee poikkeustilanteessa luottosopimusta koskevan erimielisyyksien synnyttyä säilyttää puolestaan siihen asti, kunnes erimielisyydet on sovittu tai asia ratkaistu. (Kuluttajansuojalaki 20.1.1978/38.)

3.5 Pikaluottosopimus

Kuluttajansuojalain mukaisesti pääsääntönä on, että sopimus pikaluotoista on tehtävä kirjallisesti tai sähköisesti. Pikaluottosopimuksesta on annettava kuluttajalle oma kirjallinen kappale, tai sähköisessä sopimuksessa sopimus tulee pysyvä tallentaa ja tosintaa muuttumattomana. Sopimuksessa tulee mainita kaikki kuluttajansuojalaissa määritellyt tiedot ja sopimusehdot. (Kyläkallio 2013, 283.)

Kuluttajansuojalain mukaisesti kuluttajasopimuksessa tulisi mainita ainakin seuraavat tiedot:

- 1) Tiedot luottosopimuksen osapuolista
- 2) Ennen luottosopimuksen tekoa annetut tiedot luotonantajasta, luotosta, luottokustannuksista, takaisinmaksusta, sopimusrikkomuksen seuraamuksista sekä kuluttajan oikeuksista
- 3) Tiedot sopimuksen muista ehdoista
- 4) Tiedot peruuttamisoikeuden käyttämisen edellytyksistä
- 5) Tiedot luottosopimuksen irtisanomisesta ja muusta päättämisestä
- 6) Tiedot oikeussuojakeinoista ja valvontaviranomaisesta.

Pikaluottosopimus on oleellinen osa luotonhankkimisessa ja kuluttajalta ei tällöin saa luottosuhteen perusteella periä mitään korkoa tai maksuja, joista ei ole sovittu sopimuksessa erikseen. Puolestaan sopimusehdot, jotka poikkeavat kuluttajansuojalain sopimussäännöksistä kuluttajan vahingoksi, ovat luonteeltaan mitättömiä. Käytännössä kuluttajansuojalain määräykset ovat siis pakottavia. (Kuluttajansuojalaki 20.1.1978/38.)

3.6 Pikaluottojen käyttäjät ja käyttökohteet

Kauppa- ja teollisuusministeriön KTM vuonna 2006 julkaiseman tutkimuksen ”Miten ja mihin nuoret käyttävät pikavippejä” mukaan kuluttajaluottoja käytetään yleisesti ottaen kaikissa tuloluokissa ja työmarkkina-asemaryhmissä. Tutkimuksen mukaan pikaluottojen ottaminen näyttäisi kasaantuvan kuitenkin työmarkkinoilla epäsuotuisissa asemissa oleville henkilöille, kuten työttömille ja huonotuloisille. Perhetilanteesta tarkasteltuna huomattiin, että pikaluottoja otetaan muita enemmän yksinhuoltajaperheissä kuin muissa lapsiperheissä. (Kauppa- ja teollisuusministeriö 2006, 47.)

KTM:n tekemässä tutkimuksessa pikaluottojen kerrottiin poikkeavat muista luotoista siten, että niitä saa helposti köyhäkin, sillä lainanottaja ei tarvitse yleensä vakuuksia eikä takauksia. Tutkimuksen mukaan pikaluottoja käytetään myöskin eri tavalla kuin muita kuluttajaluottoja. Kun suurempia luottoja otetaan isompiin hankintoihin, pikaluotoilla rahoitetaan suurelta osin ihan peruselinkustannuksia. Tutkimuksessa selvisi, että pikaluottoja käytetään muun muassa ruokaan, vuok-

raan, kännykkäkuluihin ja muiden velkojen ja niiden korkojen takaisinmaksuun. Lisäksi pikaluottoja käytetään nautintoaineisiin, alkoholiin, tupakkaan sekä juhlimiseen yleisesti. Pikaluottojen käyttötarkoitus peruselinkustannuksiin viittaa yleisesti siihen, että luoton ottajien raha-asiat eivät ole kunnossa. Samassa tutkimuksessa ilmeni, että pikaluottojen ottaminen muodostuu helposti myös tavaksi. Liki kolmasosa pikaluoton ottaneista on ottanut luoton vähintään kuusi kertaa. Tässä yhteydessä voidaankin olettaa, että pikaluotolla rahoitetaan myös aikaisempia luottoja. (Kauppa- ja teollisuusministeriö 2006, 47.)

3.7 Pikaluottojen hyödyt ja havaitut ongelmat

Pikaluottojen positiivisena puolena nähdään mahdollisuus kulutuksen tasaukseen ajallisesti. Pikaluottojen korkojen katsotaankin olevan halvempaa maksaa pois, kuin mahdollisien perintäkulujen tai muiden kasaantuvien velkojen. Pikaluotto on myös helppo ja nopea tapa saada lainaa kiireisissäkin tilanteissa niiden vähäisen byrokratian johdosta. Joidenkin kuluttajien mielestä pikaluoton ottaminen on myös mieluisampaa kuin sukulaisilta tai tuttavilta lainaaminen ja lainaamisesta aiheutuva häpeän tunne. (Kauppa- ja teollisuusministeriö 2006, 9.)

Suomen Pienlainayhdistys teetätti Taloustutkimuksella tutkimuksen nimeltä Mystery shopping, jolla pyrittiin testaamaan pankkien halukkuutta myöntää kuluttajille pientä lainaa lyhyellä maksuajalla. Vuonna 2011 tehdyn selvitystutkimuksen tulos oli, että pankeista on käytännössä mahdotonta saada pientä lyhytaikaista lainaa, sillä yksikään pankki ei myöntänyt 200 euron lainaa äkilliseen tarpeeseen. Pankeista ei saa luottoa kahdessa tai kolmessa päivässä, vaan prosessi kestää tavallisimmin arviolta kaksi tai kolme viikkoa. Useimmissa pankeissa lainan myöntäminen edellyttää lisäksi pysyvää asiakassuhdetta. Tutkimuksessa selvisi, että yleisin syy pienten lainojen myöntämättä jättämiselle olivat suuret käsittely- ja hallinnointikulut suhteessa myönnettävään lainaan. (Kuitunen 2012, 12.)

Suomen Pienlainayhdistyksen teettämässä Mystery shopping -tutkimuksessa ilmeni myös, että lähes puolet suomalaisista on joskus ollut tilanteessa, jolloin tulot eivät ole riittäneet koko kuukaudeksi. Syynä ovat olleet useimmiten yllättä-

vät menot, joihin ei ole voitu ennalta varautua. Yli tuhannesta suomalaisen TNS Gallupin kyselyyn vastanneesta jopa 45 prosenttia kertoo kohdanneensa kahden edellisvuoden aikana yllättäviä menoeriä, joissa olisi tarvinnut nopeaa rahoitusta. Kyselyn perusteella äkillinen rahantarve ratkaistaankin usein lainaamalla rahaa lähimaisilta. Huomioitavaa kuitenkin on, että kaikilla ei ole olemassa lainaamismahdollisuutta. (Kuitunen 2012, 13-14.)

Pikaluottojen suosion kasvaessa ne ovat aiheuttaneet kasvavassa määrin velkaongelmia laajalla alueella (HE 78/2012). Pikaluottojen huonoina puolina nähdäänkin kuluttajan ylivelkaantumisen vaara. Jos kuluttaja ei hallitse luotonottoaan, eikä selviydy koroista ja takaisinmaksuista, hän joutuu niiden kanssa vaikeuksiin. Vaikeuksiin ajautumisesta voi joutua maksamaan hyvinkin kalliisti. Kuluttaja voi menettää epäonnistuneen takaisinmaksun takia luottokelpoisuutensa ja saada maksuhäiriömerkinnän rekisteriinsä. Lisäksi kuluttaja joutuu maksamaan suuret korkokulut ottamastaan luotosta. Aikaisemmin jo mainitun Kauppa- ja teollisuusministeriön KTM tekemän tutkimuksen mukaan vähävaraisten turvautumista pikaluottoihin voidaan pitää suurissa määrin yhteiskunnallisena ongelmana, koska se tuo mukanaan muun muassa velkaantumista, talouden hallinnan menetystä, luottohäiriömerkintöjä ja monenlaisia kustannuksia, niin luoton ottajille kuin myös yhteiskunnalle. (Kauppa- ja teollisuusministeriö 2006, 9.)

Nuorien henkilöiden on katsottu yleensä ajautuvat helposti velkakierteeseen. Nykyisin nuorten lisäksi kulutusluottojen vuoksi velkakierteeseen joutuvat yhä useammin myös heidän vanhempansa ja isovanhempansa. Varsinkin iäkkäämpien, jo eläkkeellä olevien asiakkaiden määrä on lisääntynyt vuosi vuodelta. Vuonna 2013 joka kymmenes velkojen järjestelyä hakeva asiakas oli vähintään 65-vuotias. Heitä oli yli kaksin verroin enemmän kuin viisi vuotta taaksepäin. Takuu-Säätiö ilmoitti, että neljä kymmenestä velkaongelmissa olevasta asiakkaasta on yli 50-vuotias. Takuu-Säätiön takausta hakevilla viisi- ja kuusikymppisillä on tavallisesti vakuudetonta velkaa 20 000 - 30 000 euroa. Takuu-Säätiö ilmoitti, ettei ole harvinaista, että koko velkasumma on pelkästään kulutusluottoja ja velkoja on kymmeniä. Yli 50-vuotiaat velkaantuvat pääasiassa samoista

syistä kuin nuorempien ikäryhmät: yllättävien elämänmuutosten tai turhan varomattomasti otettujen kulutusluottojen vuoksi. (Takuu-Säätiö 2013.)

3.8 Suomen Pienlainayhdistys

Suomen Pienlainayhdistys (2007–2013) oli vuonna 2007 perustettu yhdistys, jonka jäsenenä oli Suomessa toimivia pienlainayrityksiä eli pikaluottoyrityksiä. Yhdistykseen kuuluneet yrityksen olivat sitoutuneita noudattamaan hyvää luotonantotapaa. Samalla yhdistys pyrki kehittämään luotonantotapaa jatkuvasti ja muodostamaan toiminnalle yhteisiä sääntöjä, jotta luottotoiminta olisi mahdollisimman turvallista niin lainaajille kuin lainanottajille. Yhdistyksen perustamisen taustalla oli ollut myös ajatus kuluttajien tietoisuuden lisäämisestä kuluttajaluottoihin. (Pikalainahaku 2014.)

1. Ainalaina Oy	Netford Capital Ltd Oy
2. Ferratum	Ferratum Finland Oy
3. Capitem Oy	Ab Botnia Finance Ab
4. Get Capital	Get Capital Oy
5. Monetti	Folkia AS
6. Pikavippi	OPR-Vakuus Oy
7. Rahapuu	Maxmani Oy
8. Reissuluotto	J.W.-Yhtiöt Oy
9. Riscum	DFC Nordic Oyj
10. Suomivippi	NDN-Yhtiö Oy
11. Terrarahoitus	Terrarahoitus Oy
12. Viestilaina	Suomen Viestilaina Oy
13. Vippi.fi	Vipster Oy

Taulukko 1. Suomen Pienlainayhdistykseen kuuluneet jäsenet.

Suomen Pienlainayhdistys ry oli laatinut jäsenilleen eettiset säännöt, jotka määrittivät pienlainayritysten itsesääntelyä. Yhdistykseen kuuluneet jäsenet olivat osakeyhtiöitä, jotka kuuluivat Suomessa kaupparekisteriin ja asiallisena toimialana oli lainojen myöntäminen. Yhdistykseen kuuluvien yritysten vastuuhenkilöiden tuli olla myös muun muassa hyvämaineisia sekä vakavaraisia kansalaisia. Yritysten täytyi myös sääntöjen mukaan toimia Euroopan unionin rahanpesuvastaisen direktiivin mukaisesti rahoituksen kannalta. Lisäksi jäsenten tuli noudattaa suomalaista lainsäädäntöä ja muita viranomaisohjeita. (Parkkali & Vatanen 2012, 27.)

Pienlainayhdistyksen omien sääntöjen mukaisesti luotonhakijan tuli olla 18 vuotta täyttänyt henkilö. Henkilöllä piti olla moitteettomat luottotiedot ja hänen tuli muutoinkin olla täysin oikeustoimikelpoinen. Luotonantajan oli saatava kuluttajalta henkilötunnus, nimi, osoite ja pankkiyhteys, ennen kuin lainaa voitiin myöntää. Pienlainayhdistyksen etämyyntisäännökset mukailivat kuluttajansuojalain 7 sekä 6 a lukua etämyynnistä muun muassa sopimusehdoista. Esimerkiksi ennen sopimuksen syntymistä tarvittiin eräitä ennakkotietoja. Pikaluottoa ei myöskään saanut toimittaa lainanhakijan tilille kello 23 ja 7 välisenä aikana. Pienlainayhdistyksen säännöissä kiinnitettiin huomiota myös esimerkiksi siihen, jos lainanottajalla olisi tullut ongelmia luoton takaisinmaksussa. Tällöin tavoitteena olisi ollut, että osapuolet pyrkisivät ratkaisemaan ongelman siten, että kuluttajan oikeudet otettaisiin tarpeeksi hyvin huomioon. Yhdistykseen kuuluvien yritysten piti myös pyrkiä käsittelemään asiakkaiden yksityisiä henkilötietoja tarkasti henkilötietolain määräämällä tavalla. (Parkkali & Vatanen 2012, 27 - 28.)

Suomen Pienlainayhdistykset eettiset säännöt markkinoinnista oli määritelty seuraavanlaisesti:

- Markkinoinnissa ei saanut antaa virheellisiä eikä harhaanjohtavia tietoja lainatuotteista, sopimusehdoista, eikä yrityksen liiketoiminnasta.
- Luottojen markkinointi alle 18-vuotiaille oli kielletty.
- Markkinoinnissa kuluttajalle tuli kertoa lainan myöntämisen kannalta olennaiset tiedot, kuten lainakustannukset sekä kuluttajansuojalain mukaisesti lainan todellinen vuosikorko asianmukaisella tavalla.
- Lainan myöntämisen nopeus ei saanut olla mainonnan yksinomaisen viesti, eikä sen tavoitteena saanut olla kuluttajan houkuttelu ylivelkaantumaa esimerkiksi lainoja ketjuttamalla tai uhkapelaamalla velaksi.
- Markkinointi ei saanut loukata muiden jäsenten oikeuksia.

(Koivumäki & Häkkänen 2013, 228.)

Suomen Pienlainayhdistyksen vuosikokous päätti alkuvuodesta 2013 yhdistyksen toiminnan lopettamisesta ja yhdistyksen purkamisesta kesäkuun 2013 loppuun mennessä. Syynä Suomen Pienlainayhdistyksen lakkauttamiselle oli maaliskuussa 2013 annettu korkokattolakiuudistus, joka astui voimaan 1. kesäkuuta

2013. Tilastokeskuksen mukaan pienlainoja oli myönnetty vuonna 2012 kaikkiaan 394,6 miljoonaa euroa keskimääräisten kulujen ollessa 23 prosenttia. Pienlainayhdistyksen 13 jäsenyrityksen markkinaosuus oli ollut noin 61,6 prosenttia. (Yrittäminen & Raha 2014.)

Suomen pienlainayhdistyksen toiminnanjohtaja Kari Kuusisto oli kommentoinut päätöstä yhdistyksen lopettamisesta Uudelle Suomelle. Kuusisto oli ilmoittanut, että päätös yhdistyksen lopettamisesta oli tehty yksimielisesti ja ettei yhdistystä nähty enää tarvittavan uudessa niin kutsutussa systeemissä lakimuutoksen voimaantulon myötä. Kuusiston mielestä nykymuotoinen pikavippi, eli pikaluotto ei ollut enää lainmuutoksen jälkeen kannattavaa toimintaa. Kuusiston mukaan osa pikaluottoyrityksistä tulisi lopettamaan toimintansa lakimuutoksen myötä ja hän uskoi, että lisää lopettamisia tulisi myöhemmin vielä lisää. Osa kuitenkin uskottiin pystyvän jatkamaan toimintaansa lain puitteissa, esimerkiksi myöntämällä suurempia luottoja pidemmällä maksuajalla. (Kurki-Suonio 2013.)

Suomen Pienlainayhdistyksen kuuden vuoden taipaleen päättymisen syyksi koitui siis kesäkuussa 2013 voimaan tullut alle 2 000 euron lainoja koskeva korkokattosäännös. Korkokatto leikkasi jopa 94 prosenttia yhdistyksen silloisesta lainatoiminnan katteesta. Pienlainayhdistyksen mukaan korkokattolakiuudistus merkitsi loppua pikaluotoille. Osa pienlainayhdistyksen jäsenistä todella lopetti lakiuudistuksen myötä pienlainojen myöntämisen, mutta osa jatkoi uuden lain puitteissa kuluttajarahoituksen parissa. (Santaharju 2013.)

4 Korkokattolakiuudistus

Pikaluottoja on kritisoitu aikaisemmin niiden korkeista koroista. Joissakin pikaluottoyrityksissä korko on ollut jopa lähemmäs 1000 prosenttia tai enemmänkin. Tästä syystä pikalainaa haettaessa oli erittäin tärkeää kilpailuttaa eri pikaluottoyrityksiä keskenään, sillä korot vaihtelivat eri yritysten välillä suuresti. Aikaisemmin käytetyt epäinhimilliset korot ovat kuitenkin maaliskuussa 2013 tulleen uuden korkokattoa koskevan lain myötä historiaa. Kyseisessä lakiuudistuksessa on säädetty kaikille pikaluotoille yhtenäinen korkokatto. Lakiuudistuksessa säädettiin siten, että korko ei saa ylittää 51 prosenttia alle 2000 euron lainoissa. Kyseinen 51 prosentin raja sisältää viitekoron. Toisin sanoen pikaluotosta tuli

lain jälkeen välittömästi myönnettävä kuluttajaluotto. Laki astui voimaan kesäkuussa 2013, ja lailla pyrittiin pienentämään velkakierteisiin joutuneiden ihmisten määrää. Laki sai kuitenkin myös heti kritiikkiä osakseen. Lain uskottiin houkuttavan pikaluottoyrityksiä suurentamaan lainasummaa, sillä monet yritykset eivät halunneet tarjota enää pieniä luottoja, joissa voitot jäivät vaatimattomiksi. Lainojen suurenemisen ei uskottu auttavan velkakierteeseen joutuneita, vaan sen uskottiin jopa pahentavan asiaa. Kuitenkaan pikaluottoyritysten ei uskottu alkavan myöntää yli 2000 euron lainoja kenelle tahansa, sillä omaa luottotappiota yritysten ei uskottu haluavan. (Kulutusluottoja 2013.)

4.1 Hallituksen esitys 78/2012

Kuluttajansuojalain säännöksen 7 luku muutettiin vuonna 2013, kun eduskunta sääti erityisen pikaluottoja koskevia muutoksia lakiin. Uudistuksessa säädettiin muun muassa korkokatosta. Valiokuntakäsittely saatiin valmiiksi joulukuussa 2012, ja uudet säännökset astuivat voimaan kesäkuussa 2013. Samalla tiukennettiin luotonantajien velvollisuutta arvioida kuluttajien luottokelpoisuutta ennen luoton myöntämistä tai päätöstä luoton annosta. Hyvää luotonantopäätöstä täydennettiin myös siten, että lisämaksullisten tekstiviestien ja muiden vastaavien viestipalvelujen käyttö luottoa tilatessa on hyvän luotonantotavan vastaista. Tältä osin haluttiin poistaa maksullisiin tekstiviestipalveluihin liittyneet erityyppiset ongelmat. (Koivumäki & Häkkänen 2013, 226.)

Kuluttajansuojalain 7 luvun 17 a § muutettiin eduskunnan päätöksen mukaisesti siten, että luoton määrän tai luottoraja ollessa alle 2000 euroa, luottosopimuksen mukainen luoton todellinen vuosikorko saa olla lain mukaan enintään korkolain 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko lisättynä 50 prosenttiyksiköllä. Hyödykesidonnaiseen luottoon tätä lakipykälää sovelletaan kuitenkin vain siinä tapauksessa, jos kuluttajalla on luottosopimuksen nojalla myös oikeus nostaa rahavaroja. (Laki kuluttajansuojalain 7 luvun muuttamisesta 15.3.2013/ 207.)

Luoton todellinen vuosikorko saa olla enintään korkolaissa tarkoitettu viitekorko lisättynä 50 prosenttiyksiköllä. Tämänhetkiselä viitekorolla korkokatto on 51 prosenttia. Aikaisemmin todellinen vuosikorko on pikaluotoissa ollut keskimäärin useita satoja prosentteja. Korkokatto koskee muitakin alle 2 000 euron luottoja

kuin vain pikaluottoja. Sen piiriin kuuluvat myös luottokorttiluotot ja sellaiset muut hyödykesidonnaiset luotot, joissa kuluttaja luottosopimuksen nojalla saa myös nostaa rahaa. Korkokattosäätelyn ulkopuolelle jäivät sitä vastoin sellaiset hyödykesidonnaiset luotot, joita kuluttaja voi käyttää pelkästään tavaroiden tai palveluiden maksamiseen luotonantajan kanssa yhteistoiminnassa toimivissa kaupoissa. Korkoa laskettaessa otetaan huomioon paitsi luoton korko myös siitä aiheutuvat muut kustannukset. Pikaluoton hinta ilmoitetaan nykyisin koron sijasta yleensä käsittely- ja toimituskustannuksina. (Oikeusministeriö 2013.)

Esimerkkejä sallituista koroista 1. kesäkuuta 2013 alkaen:

- 50 euron luotto yhdeksi viikoksi: korko ja kaikki muut kulut saavat olla enintään 0,40 euroa
- 100 euron luotto seitsemäksi päiväksi: korko ja kaikki muut kulut saavat olla enintään 0,80 euroa
- 100 euron luotto kuukaudeksi: korko ja kaikki muut kulut saavat olla enintään 3,50 euroa
- 1000 euron luotto kuukaudeksi: korko ja kaikki muut kulut saavat olla enintään 35 euroa

(TalousSuomi 2013a.)

4.2 Lakiuudistuksen tavoitteet

Korkokattolakiuudistuksella muutoksella pyrittiin siihen, että kuluttajalla olisi mahdollisuus saada pieniä luottoja kohtuullisemmin ehdoin. Uudistuksella pyrittiin myös vähentämään markkinoilla olevien pikaluottojen tarjontaa. (HE 78/2012.)

Uudistuksen uskottiin vähentävän nykyisentyyppisten pikaluottojen tarjontaa. Ongelmia, joita luoton saannin vaikeutumisesta voi aiheutua vähävaraisille ja pienituloisille kuluttajille, pyrittiin vähentämään kehittämällä hallitusohjelman mukaisesti sosiaalista luototusta koko maan kattavaksi. Eduskunta edellytti myös lausumassaan, että hallitus kehittäisi keinoja kotitalouksien velkaantumisen syiden ja kehityksen seurantaan ja ryhtyisi tarvittaessa lainsäädännöllisiin ja

muihin lisätoimiin velkaantumiskehityksen hillitsemiseksi. (Oikeusministeriö 2013.)

Tulevaisuudessa erityisen tärkeäksi nähtiin, että lainayhtiöt tarkistavat asiakkaidensa tiedot tarkasti, eivätkä myönnä lainoja liian vähäisin perustein varsinkaan, jos kyse olisi entistä isommista lainoista. Mikäli luottoyhtiö ei myöntäisi luottoja vastuuntuntoisesti, valtion tulisi puuttua asiaan. Korkokatto oli yksi keino viedä luotonantoa vastuullisempaan suuntaan, vaikka kyseinen laki heikentäisi-kin vapaata markkinataloutta. Korkokatto saikin tästä syystä osakseen jonkin verran kritiikkiä. (Kulutusluottoja 2013.)

4.3 Lakiuudistuksen vastaanotto

Monet pikaluottoyritykset ilmoittivat alkavansa lakiuudistuksen takia kehittämään uusia tuotteita. Käytännössä alle 2000 euron lainojen tarjoaminen oli tullut kannattamattomaksi. Asiasta kertoi pikaluottoja tarjoavan Terrarahoituksen toimitusjohtaja Mikko Koistinen Uudelle Suomelle maaliskuussa 2013. (TalousSuomi 2013a.)

Lakimuutoksen vaikutuksia arvuuteltiin useilla eri vaihtoehdoilla seuraavasti:

- Pikaluotot tulevat poistumaan kokonaan
- Pikaluottoyritykset tuovat markkinoille uusia, uuden lain mukaisia tuotteita
- Yhteiskunta tuo tarjolle toimivia niin sanottuja "sosiaalisia luottoja", jotka korvaavat pikaluotot
- Kuluttajat siirtyvät pidempiin ja suurempiin luottoihin ja ongelma kasvaa

(TalousSuomi 2013a.)

Kari Kuusisto Suomen Pienlainayhdistyksen entisenä toimitusjohtajana kritisoi korkokattolakia melko kovin sanoin. Hän epäili, että muut maksuhäiriöt saattavat lisääntyä pikaluottojen poistuttua, jos pikaluotoilla maksetut laskut jäävät maksamatta. Kuusiston mukaan pikaluottojen tarve ei häviä mihinkään, mutta pikaluottojen mahdollisesta poistumisesta koituisi se, että kuluttajat eivät saa enää luottoa mistään. (Pelkonen 2013.)

Kuusiston mielestä laki oli ristiriidassa elinkeinovapauden kanssa. Hän vertasi lakia täyskieltoon, jonka seurauksena kyseinen yritystoiminta olisi tulevaisuudessa melkein kokonaan mahdotonta. Laki nähtiin käytännössä luonnollisen kilpailun esteenä. Pikaluottoyritysten mielestä hallituksen ei olisi pitänyt puuttua asiaan, vaan antaa korkotasojen vaihdella luonnollisella tavalla. Näkemystä puolustettiin sillä, että jos markkinoilla toimii monia alan yhtiöitä, niin nämä kilpailuttavat jo luonnostaan toisiaan, ja sen myötä korkotaso putoaa automaattisesti oikealle ja kohtuulliselle tasolle. Tämän näkemyksen ei tosin ollut nähty aikaisemmin kuitenkaan pätevän, sillä pikaluottojen korot olivat pysyneet silti korkealla tasolla. Monet korkokattolakia kritisoivat olivat kuitenkin sitä mieltä, että kyseinen laki ei tule olemaan ratkaisu velkaongelmiin. (Kulutusuottoja 2013.)

Kesällä 2013 tutkittiin entisten pikaluottoyritysten verkkosivuja ja tarkastettiin uuden korkokattosäännöksen noudattamista. Samalla katsottiin, etteivät luotonantajat käytä lainvastaisesti lisämaksullisia tekstiviestejä. Tehdyn selvityksen perusteella yli kymmenelle yritykselle lähti kuulemiskirje, jossa todettiin, että verkkosivutietojen perusteella yritys ei noudattanut korkokattoa. Yksittäisessä tilanteessa myös lainvastaisiin tekstiviestikuluihin kiinnitettiin huomiota. Nämä valvonta-asiat saatiin kuitenkin päätökseen yritysten muutettua sivujaan tai poistettua sivut kokonaan. Nyt markkinoilla on kuitenkin erilaisia luottomuotoja, joihin liittyy erilaisia selvitettäviä kysymyksiä. Valvojan tulkinnoille löytyykin nykyisin erityistä tarvetta. Kyse on sen arvioimisesta, tuleeko tietty luottotuote korkokattosääntelyn soveltamisalaan vai ei. (Tilastokeskus 2013a.)

5 Korkokattolakiuudistuksen vaikutukset pikaluottoihin

5.1 Pikaluottoyritykset

Luotonhakuprosessi eri pikaluottoyrityksissä toteutuu hyvin samanlaisen toimintamallin mukaisesti. Kaikissa tutkimukseen otetuissa pikaluottoyrityksissä hakijalta vaaditaan vähintään 18 vuoden ikää, mutta useimmissa yrityksissä ikäraja on nostettu 21 ikävuoteen tai vielä sitäkin korkeammaksi. Luotonhakijalta edellytetään myös hyvää maksukykyä eikä hakijalla saa olla maksuhäiriömerkintöjä rekisterissä. Useimmat pikaluottoyritykset vaativat myös konkreettisen todis-

tuksen lainanhakijan maksukykyisyydestä pyytämällä selvityksen asiakkaan palkkatuloista. Lisäksi hakijan täytyy asua Suomessa kiinteässä katuosoitteessa. Osa yrityksistä vaatii myös omaa henkilökohtaista matkapuhelinta, josta voidaan saada selville asiakkaan tiedot.

Hakemusprosessi tapahtuu Internetissä tehtävällä verkkohakemuksella tai matkapuhelimen välityksellä. Useimmissa pikaluottoyrityksissä ensihakija velvoitetaan tekemään luottihakemus verkossa, minkä jälkeen tietyissä yrityksissä matkapuhelinhakemus hyväksytään seuraavilla kerroilla. Uuden asiakkaan tulee myös aina tunnistautua ennen ensimmäistä luottihakemusta. Tunnistautuminen tapahtuu yleisesti verkkopankkitunnuksien avulla. Näin saadaan selville asiakkaan todellinen ja oikeaksi todettu henkilöllisyys.

Luottihakemuksen täyttämisen ja mahdollisten liitteiden ja lisätietojen, kuten palkkanauhojen toimittamisen jälkeen asiakkaalle annetaan joko myöntävä tai kieltävä lainapäätös. Kieltävän lainapäätöksen saava asiakas ei ole täyttänyt pikaluottoyrityksen asettamia vaatimuksia tai hänellä ei katsota olevan takaisinmaksukykyä. Myöntävän lainapäätöksen saava asiakas vastaanottaa lainapäätöksen ja rahat siirtyvät asiakkaan tilille yleensä muutamissa minuuteissa, jos asiakaspalvelu on auki. Suomen lain mukaisesti pikaluottoja ei kuitenkaan myönnetä klo 23 ja 7 välisenä aikana, ja yöllä myönnetyt pikaluotot siirretään luotonsaajan tilille vasta aamulla 7:n jälkeen tai vastaavasti asiakaspalvelun auetessa.

Ainalaina

Ainalaina on suomalainen ja suomalaisten omistama pikaluottoyritys, joka on ollut toiminnassa vuodesta 2006 lähtien. Ainalaina kuvailee yritystään luotettavaksi ja turvalliseksi lainanantajaksi, ja sille on myönnetty Avainlipputunnuksen käyttöoikeus.

Ainalaina tarjoaa asiakkailleen kertaluottoa 100 euron ja 1000 euron väliltä. Ainalaina tarjoaa luoton takaisinmaksuajaksi vaihtoehtoisesti 14 vuorokautta tai 30 vuorokautta. Tällöin luotto maksetaan takaisin yhdessä maksuerässä eräpäivään mennessä. Ainalaina tarjoaa myös mahdollisuuden maksaa laina takaisin kahdessa maksuerässä kuukauden sisällä. Kahden maksuerän takaisin-

maksu tapahtuu niin, että ensimmäinen maksuerä suoritetaan 15 vuorokauden päästä luoton ottamisesta ja toinen maksuerä 15 vuorokauden päästä ensimmäisestä maksuerästä. (Ainalaina 2014.)

Ainalainan tarjoamien luottojen todellinen vuosikorko on korkokattolakiuudistuksen mukainen 50 prosenttia kaikissa yrityksen tarjoamissa luottosummissa. Taulukossa on esimerkkejä Ainalainan myöntämistä pikaluotoista. (Taulukko 2.)

Lainasumma	Laina-aika	Kulut	Yhteismäärä	Takaisinmaksuerät	Todellinen vuosikorko ja nimelliskorko
100 €	14 vrk	1,45 €	101,45 €	1 X 101,45 €	50 %
500 €	15 + 15 vrk	12,00 €	512,00 €	2 X 256,00 €	50 %
1 000 €	30 vrk	32,50 €	1 032,50 €	1 X 1032,50 €	50 %

Taulukko 2. Ainalainan kertaluotto. (Ainalaina 2014.)

Ferratum

Ferratum on suomalainen vuonna 2005 perustettu pikaluottoyritys. Ferratum on syntynyt Suomessa ja laajentunut toimintaansa jo 18 maahan, ja yrityksellä on asiakkaita yli 1,5 miljoonalla myönnettyllä lainalla. Ferratum kuvailee yritystään rehelliseksi suomalaiseksi rahoitusyhtiöksi, jonka tavoitteena on parantaa asiakkaidensa elämänlaatua. (Ferratum 2014a.)

Ferratumin uudet asiakkaat voivat hakea Koroton-pikavippiä tai Joustava-kulutusluottoa yrityksen tarjoamin ehdoin. Ferratumin vanhat asiakkaat voivat hakea puolestaan Joustava-kulutusluottoa tai Pluslainaa.

Ferratumin tarjoama Koroton-pikavippi eli kertaluotto on uusille asiakkaille 50 euron ja 300 euron väliltä. Luottoa tarjotaan asiakkaille täysin ilmaiseksi ilman korkoja tai muita kuluja 7 - 30 päivän maksuaikaa vastaan. (Taulukko 3.)

Lainasumma	Laina-aika	Kulut	Takaisinmaksuerät	Todellinen vuosikorko
50 €	7 vrk	0 €	50 €	0%
100 €	7 vrk	0 €	100 €	0%
150 €	15 vrk	0 €	150 €	0%
200 €	15 vrk	0 €	200 €	0%
250 €	30 vrk	0 €	250 €	0%
300 €	30 vrk	0 €	300 €	0%

Taulukko 3. Ferratumin Koroton-pikavippi. (Ferratum 2014b.)

Ferratum Joustava-kulutusluotto on luottoa, joka on sovittuun luottorajaan asti asiakkaan jatkuvassa käytössä. Luottolimiitti on 2000 euroon asti, ja asiakas voi itse päättää, milloin ja minkä suuruisia summia haluaa nostaa myönnetystä luottosummasta. Lainan voi maksaa pois joko sopivina kuukausierinä tai halutesaan kokonaan kerralla. (Taulukko 4.)

Lainasumma	Laina-aika	Luoton ava- uspalkkio	Tilinhoitomaksu	Nostopalkkio	Kuukausikorko	Nimellinen vuosikorko
2 000 €	Jatkuva	0 €	0 €	12,5 %	8,5 %	103,4 %

Taulukko 4. Ferratumin Joustava-kulutusluotto. (Ferratum 2014c.)

Asiakkaan nostaessa esimerkiksi koko luottolimiitin 2000 euroa kerralla lainan todellinen vuosikorko on 136 prosenttia, mikäli hän maksaa sen takaisin minimilyhennyksellä. (Ferratum 2014c.)

Ferratumin vanhoilla eli nykyisillä asiakkailla on mahdollisuus saada Ferratumin Pluslainaa. Pluslaina on kertalaina, joka mahdollistaa 2000 - 3000 euron lainan 12 - 24 kuukauden maksusuunnitelmalla. Takaisinmaksuajan pituudella asiakas pystyy itse vaikuttamaan kuukausierien suuruuteen. (Taulukko 5.)

Lainasumma	Laina-aika	Luottokulu	Tilinhoitokulu /kk	Kulut yhteensä	Yhteensä	Takaisinmaksuerät	Todellinen vuosikorko
2 000 €	12 kk	400 €	48,00 €	976 €	2 976 €	12 X 248 €	120,51 %
2 200 €	14 kk	440 €	52,43 €	1 174 €	3 374 €	14 X 241 €	110,12 %
2 400 €	16 kk	480 €	58,00 €	1 408 €	3 808 €	16 X 238 €	103,92 %
2 600 €	18 kk	520 €	62,67 €	1 648 €	4 248 €	18 X 236 €	97,89 %
2 800 €	20 kk	560 €	67,00 €	1 900 €	4 700 €	20 X 235 €	92,62 %
3 000 €	24 kk	600 €	72,00 €	2 328 €	5 328 €	24 x 222 €	85,63 %

Taulukko 5. Ferratumin Pluslaina. (Ferratum 2014d.)

Capitum Oy

Suomen pienlainayhdistykseen kuulunut Capitum Oy on lopettanut luottojen myöntämisen kesäkuussa 2013 tulleen lakimuutoksen myötä. Capitumin Internet-sivut on suljettu, ja Capitum ilmoittaa lainojen myöntämisen lopettamisen syyksi korkokattolakiuutoksen, joka teki sen liiketoiminnan jatkamisesta mahdotonta.

Get Capital

Get Capital on vuonna 2008 toimintansa aloittanut suomalainen pikaluottoyritys. Get Capital korostaa luotossaan kotimaisuuttaan ja luotettavaa luotonantotoimintaansa. Get Capital on lainannut yli 300 000 asiakkaalle kesäkuun 2013 jälkeen uudistuneen lainaratkaisunsa. (Get Capital 2014a.)

Get Capital tarjoaa kuluttajille 2000 euron lainaa, luottoa ja kulutusluottoa. Eroa tuotteiden välillä ei kuitenkaan juuri ole. Kaikissa vaihtoehdoissa asiakkaalle myönnetään 2000 euron luottoraja, josta asiakas voi oman tarpeensa mukaan nostaa luottoa sen verran kuin hän sitä tarvitsee. Get Capitalin tarjoama luotto on siis jatkuvaa luottoa aina 2000 euroon asti. Luottoa myönnetään alla olevan taulukon ehdoilla. (Taulukko 6.)

Lainasumma	Laina-aika	Luoton avauspalkkio	Tilinhoitomaksu	Nostopalkkio	Nimelliskorko	Todellinen vuosikorko
2 000 €	Jatkuvaluotto	0 €	0 €	15 %	108 %	123 %

Taulukko 6. Get Capitalin jatkuvaluotto. (Get Capital 2014b.)

Mikäli asiakas ottaa Get Capitalilta esimerkiksi 200 euron lainan kuukaudeksi, on korko 18 euroa ja nostopalkkio 30 euroa silloin, jos laina maksetaan pois yhtenä eränä. Kulut ovat siis yhteensä 48 euroa ja maksettavaksi loppusumma jää 248 euroa. (Get Capital 2014b.)

Monetti

Monetti eli Folkia AS on Suomessa toimiva sivuliike osana norjalaista Folkia AS-rahoituskonsernia, joka aloitti toimintansa vuonna 2005. Rahoituskonserni harjoittaa rahoitusliiketoimintaa Suomen ja Norjan lisäksi Ruotsissa, Tanskassa,

sekä Virossa. Suomessa toimiva sivuliike on Suomen Finanssivalvonnan alais-
ta. (Monetti 2014a.)

Monetista voi hakea 500 - 1500 euron kertaluottoa 12 kuukauden takaisinmak-
suajalla. Uusi asiakas voi hakea luottoa 500 - 1000 euron väliltä ja jo asiakkaa-
na olevat henkilöt 500 - 1500 euron väliltä. Monetin tarjoamien kertaluottojen
todellinen vuosikorko kaikissa luotoissa on lakiuudistuksen mukaisesti alle 51
prosenttia. Alla olevan taulukon hinnat perustuvat 360 vuorokauden laina-ajalle.
(Taulukko 7.)

Lainasumma	Laina-aika	Korkokulut	Järjestelypalkkio	Yhteismäärä	Takaisinmaksuerät	Todellinen vuosikorko
500 €	12 kk	82 €	29 €	611 €	12 X 50,92 €	47%
1 000 €	12 kk	163 €	59 €	1 222 €	12 X 101,83 €	47%
1 500 €	12 kk	245 €	86 €	1 831 €	13 X 152,58 €	47%

Taulukko 7. Monetin kertaluotto. (Monetti 2014b.)

Pikavippi

Pikavippi pikaluottopalvelun tarjoaa suomalainen vakavarainen OPR-Vakuus
Oy. Yritys on suomalaisessa omistuksessa oleva rahoitusyhtiö, joka on toiminut
vuodesta 2005 alkaen ja tarjoaa rahoitusratkaisuja kuluttajan muuttuviin elä-
mäntilanteisiin. Pikavippi kertoo, että vastuullisuus, luotettavuus ja tyytyväinen
asiakas ovat perusedellytyksen yrityksen luotonantotoiminnassa. (Pikavippi
2014a.)

Pikavippi.fi sivusto tarjoaa pienempiä pikaluottoja kuluttajille, mutta OPR-
Vakuus Oy on laajentanut luottotarjontaansa myös kulutus- ja joustoluottoon,
joita yritys tarjoaa erikseen toisien laajennettujen palveluidensa kautta. Kulutus-
luottoa yritys tarjoaa Ostoraha.fi-sivustolla ja joustoluottoa Everyday.fi-
sivustolla.

Pikavippi.fi myöntää 100 - 300 euron suuruisia kertaluottoja asiakkailleen. Pika-
vippi tarjoaa lainoja 6 kuukauden eli 184 päivän maksuajalla. Lainatessaan 100
euroa asiakas maksaa takaisin 125 euroa. Lainatessaan 200 euroa asiakas
maksaa takaisin 250 euroa. Lainatessaan 300 euroa asiakas maksaa takaisin
375 euroa. Lainasummat sisältävät kaikki kulut, mikäli asiakas maksaa lainan
eräpäivään mennessä. 100 euron lainan toimituskulut ovat 15 euroa, 200 euron

lainan toimituskulut 30 euroa ja 300 euron lainan toimituskulut 45 euroa. Lainalle lasketaan vuosikorkoa 30 päivän kuluttua laina-ajan alkamisesta ja lainojen todellinen vuosikorko on 49,59 prosenttia. (Taulukko 8.)

Lainasumma	Laina-aika	Toimituskulut	Takaisinmaksuerät	Todellinen vuosikorko
100€	6 kk	15€	1 X 125 €	49,59%
200€	6 kk	30€	1 X 250 €	49,59%
300€	6 kk	45€	1 X 375 €	49,59%

Taulukko 8. Pikavipin kertaluotto. (Pikavippi 2014b.)

Pikavippi mainostaa Internet-sivuillaan kuitenkin nopean maksajan edusta. Jos asiakas maksaa lainan takaisin 30 päivän sisällä lainan myöntämisestä, hän maksaa vain lainansumman ja sen toimituskulut ilman laskettua korkoa. Jos asiakas siis lainaa 100 euroa, hän maksaa ennen 30 päivän täyttymistä takaisin vain 115 euroa. Mikäli asiakas lainaa 200 euroa ja maksaa sen takaisin 30 päivän sisällä asiakas maksaa lainasta 230 euroa takaisin. Lainatessaan puolestaan 300 euroa ja maksaessaan sen takaisin 30 päivän sisällä maksaa asiakas luotosta 345 euroa. (Pikavippi 2014c.)

Rahapuu

Rahapuun Internet-sivut on lakkautettu, eikä sivustoa ole enää saatavilla. Rahapuu on lopettanut luoton myöntämisen uuden korkokattolakiuudistuksen myötä.

Reissuluotto

Reissuluotto, jonka omistaa J.W.-Yhtiöt Oy, on vuodesta 2005 toimintansa aloittanut suomalainen pikaluotoyriyys. Reissuluotto.fi tarjoaa asiakkailleen kertaluottoa. J.W. –Yhtiöt Oy on kuitenkin laajentanut toimintaansa myös Vippiluotto.fi nimiselle sivustolle, jossa se tarjoaa lisäksi 2000 - 4000 euron kertaluottoja korkeammalla vuosikorolla. (Reissuluotto 2014.)

Reissuluotto tarjoaa asiakkailleen kertaluottoa 100 euron ja 1000 euron väliltä. Laina-ajaksi on mahdollista saada 30 tai 90 päivää. Taulukossa yhdeksän on esimerkkejä tarjottavista luotoista ja niiden ehdoista. Kaikissa Reissuluoton tar-

joamissa luotoissa todellinen vuosikorko on uuden korkokaton sallimissa rajoissa. (Taulukko 9.)

Lainasumma	Laina-aika	Kulut	Takaisinmaksuerät	Yhteismäärä	Todellinen vuosikorko
100 €	30 vrk	3,39 €	1 X 103,39 €	103,39 €	50%
500 €	60 vrk	25,56 €	2 X 262,78 €	525,56 €	50%
1 000 €	90 vrk	68,53 €	3 X 356,18 €	1 068,53 €	50%

Taulukko 9. Reissuluoton kertaluotto. (Reissuluotto 2014.)

Risicum

Vuonna 2005 perustettu Risicum toimii nykyisin nimellä DFC Nordic Oyj:nä ja myöntää luottoa Laina.fi palvelun kautta. Uusi palvelu korvaa Risicumien pika-luotto valikoiman uudella käyttölainalla, kertalainalla sekä DFC WhiteCard MasterCard-korttilainalla.

DFC WhiteCard toimii kuten luottokortti, mutta siitä ei peritä kuukausi- tai vuosimaksuja. Korttiin saa liitettyä halutessaan 200 – 500 euron suuruisen luoton käytettäväksi. (Risicum 2014a.)

Kertalainaa myönnetään kuten normaalia kulutusluottoa. Kertalainaa eli kertaluottoa voi hakea 1500 - 2500 euron väliltä asiakkaan tarvitsemalla lainasummalla. Laina maksetaan takaisin 12 kuukauden aikana tasasuurina erinä. Luottojen todellinen vuosikorko on lain sallimissa rajoissa alle 51 prosenttia. (Taulukko 10.)

Lainasumma	Laina-aika	Kulut	Yhteismäärä	Takaisinmaksuerät	Todellinen vuosikorko
1 500 €	12 kk	349,11 €	1 849,11 €	12 X 154,24 €	49,77%
2 000 €	12 kk	465,48 €	2 465,48 €	12 X 205,65 €	49,77%
2 500 €	12 kk	581,73 €	3 081,73 €	12 X 257,07 €	49,76%

Taulukko 10. Risicumien kertalaina. (Risicum 2014b.)

Käyttölainaa eli jatkuvaa luottoa Risicum myöntää 2500 euroon asti. Myönne-
tystä luottosummasta asiakas voi nostaa haluamansa summan tarpeensa mu-
kaan. Nostettu luotto maksetaan kuukausittain minimilyhennyksinä tai kerralla
kokonaan pois. (Taulukko 11.)

Lainasumma	Laina-aika	Nostopalkkio	Nimelliskorko	Todellinen vuosikorko
2 500 €	Jatkuvaluotto	13,5 %	13,5 %	49,3 %

Taulukko 11. Riscumin käyttölaina. (Riscum 2014b.)

Suomivippi

Suomivippi.fi-sivusto on lakkautettu. Suomivippi oli NDN-Yhtiö Oy:n omistuksessa, ja yritys toimii nykyisin uudella nimellä Suomentililuotto.fi-sivustolla. Yritys on uudistanut luottotarjontaa ja tarjoaa nykyisin vain 2000 euron limiittillisen luoton asiakkaan vapaaseen käyttöön heti, ilman avausmaksua, kuukausimaksua tai vuosimaksua. 2000 euron lainasummalle ja 12 kuukauden takaisinmaksuajalle laskettu todellinen vuosikorko on 119,86 prosenttia. (Suomentililuotto 2014.)

Terrarahoitus

Terrarahoitus on vuonna 2005 perustettu suomalainen yritys. Terrarahoituksen tarkoituksena on lainata yksityishenkilöille rahaa luotettavasti, nopeasti ja joustavasti juuri silloin, kun sitä tarvitaan. Terrarahoitus kuvailee itseään yhdeksi vanhimmista pienlaina-alan yrityksistä. Terrarahoitus toimii vastuullisena luotonantajana ja myönnettyjen luottojen tarkoituksena on auttaa tilapäisessä rahan tarpeessa olevia asiakkaita. (Terrarahoitus 2014a.)

Uudelle asiakkaalle ensimmäinen luottoa voidaan myöntää maksimissaan 240 euroon asti. Lainaportaat nousevat sitä mukaan, kun keskimäärin lainat on maksettu takaisin ajallaan. Kaikki terrarahoituksen myöntämät lainat ovat vakuudellisia lainoja ja lainojen saamiseksi edellytetään joko henkilötakausta tai ostettua takausta. (Terrarahoitus 2014b.)

Terrarahoitus myöntää yleisesti lainoja 120 euron ja 960 euron välillä ja takaisinmaksuaika on 30 tai 60 päivää, luotosta riippuen. (Taulukko 12.)

Lainasumma	Laina-aika	Kulut	Takaisinmaksuerät	Yhteismäärä	Todellinen vuosikorko
120 €	30 vrk	3,99 €	1 X 123,99 €	123,99 €	50,94%
240 €	30 vrk	7,98 €	1 X 247,98 €	247,98 €	50,94%
360 €	30 vrk	11,98 €	1 X 371,98 €	371,98 €	50,99%
480 €	30 vrk	15,97 €	1 X 495,97 €	495,97 €	50,97%
600 €	30/60 vrk	30,46 €	2 X 315,23 €	630,46 €	50,98%
720 €	30/60 vrk	36,56 €	2 X 378,28 €	756,56 €	50,99%
840 €	30/60 vrk	42,64 €	2 X 441,32 €	882,64 €	50,97%
960 €	30/60 vrk	48,74 €	2 X 504,37 €	1 008,74 €	50,99%

Taulukko 12. Terrarahoituksen kertaluotto. (Terrarahoitus 2014b.)

Viestilaina

Suomen Viestilaina Oy on lopettanut lainanmyöntämisen 1.6.2013 voimaan astuvan pienlainoja koskevan lakimuutoksen myötä. Aputoiminimen takana oleva yritys C Finance Oy on kehittänyt kuitenkin uuden aputoiminimen LuottoRahapalvelun, joka tarjoaa uudenlaista kuluttajaluottopalvelua. LuottoRaha myöntää 2000 euron jatkuvaa luottoa, jota asiakas voi käyttää oman tarpeensa mukaan. (Luottoraha 2014.)

Luoton vuotuinen nimelliskorko on 48,7 prosenttia, josta peritään 15 prosentin nostoprovision nostetusta summasta. 2000 euron luoton laskettu todellinen vuosikorko on 76,5 prosenttia. (Taulukko 13.)

Lainasumma	Laina-aika	Nostopalkkio	Nimelliskorko	Todellinen vuosikorko
2 000 €	Jatkuvaluotto	15,0 %	48,7 %	76,5 %

Taulukko 13. LuottoRahan jatkuva luotto. (Luottoraha 2014.)

Vippi.fi

Vippi.fi palvelu on Vipster Oy:n kuluttajaluottopalvelu. Yritys on suomalainen rahoitusalan toimija, joka on perustettu vuonna 2006. Vipster Oy pyrkii kehittämään asiakasystävällisiä ja helppokäyttöisiä rahoitusalan tuotteita ja ratkaisuja, joita asiakkaat voivat käyttää helposti ja joustavasti ajasta ja paikasta riippumatta. (Vippi 2014a.)

Vippi.fi-sivusto tarjoaa palvelussaan jatkuvaa tililuottoa, jonka luottoraja on 2000 euroa. Taulukossa 14 löytyvät jatkuvan luoton ehdot. (Taulukko 14.)

Lainasumma	Laina-aika	Nostopalkkio	Nimelliskorko	Todellinen vuosikorko
2 000 €	Jatkuvaluotto	15,00%	90,00%	186,03%

Taulukko 14. Vippi.fi:n jatkuva luotto. (Vippi 2014b.)

5.2 Luottovertailu aikaisempaan ja tapahtuneet muutokset

Suomen Rahatieto Oy:n vuonna 2007 tekemän pikavippi oppaan mukaan 50 - 300 euron pikaluottojen todelliset vuosikorot liikkuivat tuolloin 150 prosentin ja 2092 prosentin välillä. Todellisten vuosikorkoprosenttien ero oli siis erittäin suuri, verrattuna niiden nykyiseen muotoon lakiuudistuksen myötä. (Suomen Rahatieto SRT Oy 2007, 46-47.) Lakiuudistuksen myötä alle 2000 euron luotoissa ei ole enää kovin suuria eroavuuksia eri pikaluottoyrityksien kesken, ja useimpien alle 2000 euron luottojen todellinen vuosikorko on keskimäärin 50 prosentin tiedämällä.

Korot uusissa jatkuvissa joustoluotoissa ovat myös jonkin verran myös pienempiä kuin entisissä pikaluotoissa ennen lakiuudistusta. Ne ovat kuitenkin selvästi korkeampia kuin 51 prosenttia, jonka lakimuutos korkeimmillaan sallii alle 2000 euron lainoille. Jatkuvan joustoluoton avaamisesta koituvat kulut sekä koko 2000 euron summalle laskettu korko nostavat luottotililtä nostettujen pienempien summien kokonaiskorkoja suuremmiksi. (Talouselämä 2013a.)

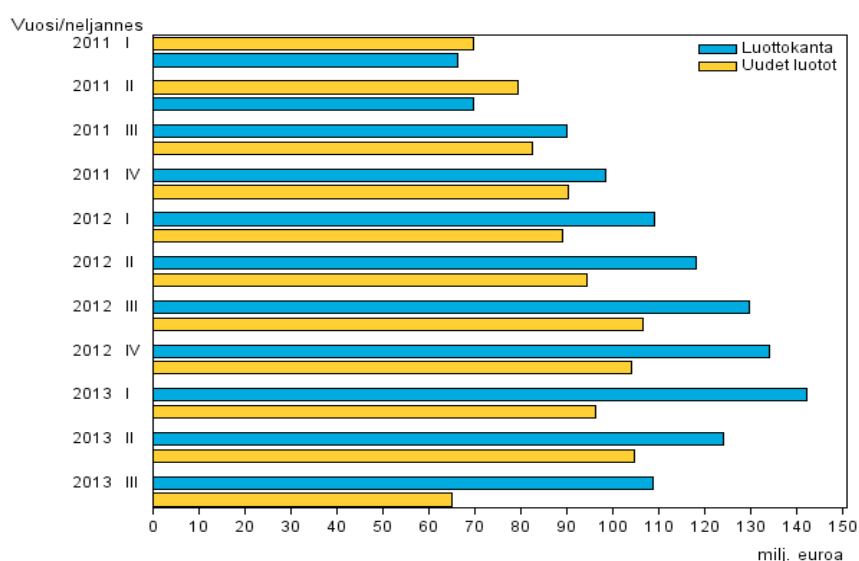
Vuoden 2013 ensimmäisen neljänneksen aikana uusia pikaluottoja myönnettiin kotitalouksille 96 miljoonalla eurolla, yhteensä 350 190 kappaletta. Uusia luottoja myönnettiin neljänneksen aikana euromääräisesti 8 prosenttia enemmän kuin vuoden 2012 vastaavalla neljänneksellä. Keskimääräinen pikaluotto oli vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 275 euroa, ja takaisinmaksuaika oli keskimäärin 38,7 päivää. Vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä tilastoituja pikaluottoyrityksiä oli 80 kappaletta, joista uusia oli yksi kappale. (Tilastokeskus 2013a.)

Vuoden 2013 toisen neljänneksen aikana uusia pikaluottoja myönnettiin kotitalouksille 105 miljoonalla eurolla, yhteensä 284 240 kappaletta. Uusia luottoja myönnettiin neljänneksen aikana euromääräisesti 11 prosenttia enemmän kuin

vuoden 2012 vastaavalla neljänneksellä sekä 9 prosenttia enemmän kuin vuoden 2013 aikaisemman neljänneksen aikana. Keskimääräinen pikaluotto oli vuoden 2013 toisella neljänneksellä 368 euroa ja takaisinmaksuaika oli keskimäärin 40,1 päivää. (Tilastokeskus 2013b.)

Vuoden 2013 kolmannen neljänneksen aikana uusia pikaluottoja myönnettiin kotitalouksille 65 miljoonalla eurolla, yhteensä 186 530 kappaletta. Uusia luottoja myönnettiin neljänneksen aikana euromääräisesti 39 prosenttia vähemmän kuin vuoden 2012 vastaavalla neljänneksellä sekä 38 prosenttia vähemmän kuin vuoden 2013 toisen neljänneksen aikana. Keskimääräinen pikaluotto oli vuoden kolmannella neljänneksellä 348 euroa ja takaisinmaksuaika oli keskimäärin 93,7 päivää. Tapahtuneet muutoksen vuoden 2013 pikaluotoissa olivat seurausta 1.6.2013 voimaan tulleesta lakimuutoksesta, jossa pienlainoille asetettiin 51 prosentin korkokatto. Vuoden 2013 kolmannella neljänneksellä tilastossa oli mukana 76 pikaluottoyritystä. Vuoden 2013 toisella neljänneksellä tilastoituja pikaluottoyrityksiä oli vastaavasti 79 kappaletta. (Tilastokeskus 2013c.)

Uusia pikaluottoja otettiin korkokattolakiuudistuksen jälkeen vähemmän kuin aikaisemmin. Vuoden 2013 kolmannen neljänneksen uusien luottojen määrä oli jopa vähemmän kuin vuoden 2011 toisella neljänneksellä otettujen uusien luottojen määrä. (Taulukko 15.)

Taulukko 15. Rahoitustoiminta, Muiden rahoituslaitosten luottokanta, 3. neljännes 2013. (Tilastokeskus 2013c.)

Korkokattolakimuutos poisti osan aiemmista pikaluottovaihtoehdoista kokonaan. Vuoden 2013 aikana pikaluottoyritykset toivat kuitenkin markkinoille myös uusia, uuden lain mukaisia tuotteita. (TalousSuomi 2013b.)

Korkokattolain voimaantulon jälkeen ala on kokenut muutoksen. Muutosten myötä pikaluoton ottajan kannalta lainaaminen on tullut keskimääräistä turvallisemmaksi. (TalousSuomi 2014.) Kilpailu- ja kuluttajaviraston Anja Peltosen mukaan markkinoille on jäänyt yrityksiä, jotka suhtautuvat liiketoimintaansa pitkäjänteisesti ja ovat kooltaan melko suuria. Niillä on ollut myös entuudestaan huomattavia markkinaosuuksia. Aiemmin pikaluottoyritysten joukossa oli ollut sellaisia, jotka olivat mukana tekemässä voittoja lyhytjänteisesti. Osaa näistä yrityksistä lain noudattaminen ei edes kiinnostanut, joten positiiviseksi nähdään, että kyseiset yritykset ovat poistuneet markkinoilta. (Talouselämä 2013b.)

5.3 Tulokset

Pikaluottoyritysten Internet-sivuilta selvisi lakiuudistuksen jälkeen tulleiden luottojen tarjonta ja laatu. Kolmestatoista pikaluottofirmasta kaksi yritystä Capitem Oy ja Rahapuu olivat lopettaneet yritystoimintansa lakiuudistuksen jälkeen kokonaan. Kolme yritystä Riscum, Suomivippi ja Viestilaina ovat muuttaneet toimintamallia ja Internet-sivuja uuden luottotoiminnan puitteissa, mutta edelleen jatkavat luoton myöntämistä erilaisella uudistetulla konseptilla. Loput kahdeksan pikaluottoyritystä toimivat edelleen omalla tunnetulla Internet-sivustollaan ja ovat edelleen aktiivisia toimijoita.

Pieniä alle 1000 euron pikaluottoja tarjoaa kuusi pikaluottoyritystä tutkimuksen yrityksistä. Näihin yrityksiin kuuluu Ainalaina, Ferratum, Monetti, Pikavippi, Reissuluotto ja Terrarahoitus. Alle 100 euron luottoja tarjoaa yrityksistä enää vain Ferratum, jolla on saatavilla 50 euron pikaluotto. Muilla pikaluottojen tarjoajilla lainasummat lähtevät keskimäärin 100 eurosta tai 500 eurosta ylöspäin. Kaikkien kuuden yrityksen pikaluottojen todelliset vuosikorot pysyvät alle 51 prosenttiyksikössä.

Seitsemässä tutkimukseen otetussa pikaluottoyrityksessä on mahdollista saada jatkuvaa luottoa eli niin kutsuttua joustolimiittillistä luottoa, joka myönnetään 2000 - 2500 euroon asti. Yrityksistä Ferratum, Get Capital, Viestilaina ja Vippi.fi

tarjoavat jatkuvaa luottoa omilla Internet-sivuillaan. Pikavippi tarjoaa jatkuvaa luottoa toisella Everyday.fi-sivustolla, Riscum Laina.fi-sivustolla ja Suomivippi Suomentililuotto.fi-sivustolla. Riscumin jatkuvan luoton käyttöraja on 2500 euroa ja kaikissa muissa yrityksissä se on 2000 euroa. Todelliset vuosikorot joustoluotoissa vaihtelevat 49,9 prosentin ja 186,0 prosentin välillä. Pienin todellinen vuosikorko on Riscumin joustoluotossa, joka on 49,3 prosenttia ja suurin 189,03 prosentin todellinen vuosikorko sisältyy Vippi.fi:n joustoluottoon. Jatkuvan luoton nostokerralta perittävät nostopalkkiot vaihtelevat 12,5 - 15,0 prosenttiyksikön välillä. Lisäksi muutamassa yrityksessä on mahdollista saada kertaluonteista suurempaa, yli 1000 euron kertaluottoa.

Tutkimustuloksista pääteltynä pienien, alle 2000 euron kertaluottojen hinnoissa ja kustannuksissa ei ole havaittavissa suuria eroja. Joustoluotoissa puolestaan löytyy selviä eroavuuksia luoton kustannuksien ja hinnan suhteen eri yritysten kesken.

6 Johtopäätökset

6.1 Yhteenveto

Monet pikaluottoyritykset ovat 1.6.2013 voimaan tulleen korkokattolakiuudistuksen myötä muuttaneet pikaluottojen muotoa suuntaan tai toiseen. Pikaluottoa ja pikavippiä yleisimmiksi käyttönimiksi ovat nousseet kertaluotto ja jatkuva luotto, josta käytetään myös nimitystä joustoluotto tai limiitillinen luotto.

Korkokattolakiuudistuksen myötä pienien, alle 2000 euron luottojen myöntämisestä on tullut osittain kannattamatonta toimintaa ja pienien kertaluottojen tarjontaa on vähentynyt markkinoilla. Pieniä kertaluottoja on kuitenkin edelleen tarjolla, mutta vähemmissä määrin kuin aikaisemmin. Pienien luottojen rinnalle on kehitelty monissa pikaluottoyrityksissä uudenlainen 2000 euron tai sen yli menevä jatkuva luotto. Jatkuvasta luottoa asiakkaan ei tarvitse nostaa koko summaa kerralla. Hän saa halutessaan nostaa siitä pienempiä yksittäissummia, mutta maksiminostorajaksi on määritelty useimmissa luotoissa 2000 euroa. Tämän vuoksi, vaikka pienet alle 2000 euron kertaluotot tulisivat jossain vaiheessa häviämään markkinoilta, on asiakkaan edelleen mahdollista saada pien-

tä luottoa, koska hänen ei ole pakko nostaa luottoa koko 2000 euron edestä. Ero 2000 euron luottolimiitilliseen jatkuvaan luottoon ja alle 2000 euron kertaluottoon tulee esille kuitenkin koroissa. Alle 2000 euron kertaluotoissa todellinen vuosikorko ei tule ylittämään 51 prosenttia, mutta jatkuvassa luotossa korot nousevat useammassa tapauksessa sen yläpuolelle.

Pikalainayritysten tulkinnan mukaan lain täyttämiseen riittää, että 2000 euron maksimilainasummalle laskettu todellinen vuosikorko on enintään 51 prosenttia. Ongelmalliseksi kysymykseksi nousee kuitenkin jatkuvan luoton poisjääminen tämän säännöksen piiristä. Jos asiakas nostaa 2000 euron joustoluotosta käyttöönsä vain 200 euroa, tälle 200 euron summalle laskettuna korko voi teoriassa olla moninkertainen verrattuna kertaluottoon nostettuun 200 euroon. Kyseessä on siis eräänlaisen laissa olevan porsaanreiän hyödyntäminen, josta pikaluottoyritykset hyötyvät.

Jatkuvan luoton myötä asiakkaalle lainataan kerralla huomattavasti aikaisempaa suurempia luottoja. Positiivisena asiana luottosummien kasvaessa on kuitenkin se, että asiakkaan tulot ja luottokelpoisuus selvitetään entistä tarkemmin. Uusien jatkuvien luottojen myötä tämä tarkoittaa myös sitä, että muutamaa sataa euroa tarvitsevan asiakkaan tulisi tarvittaessa pystyä maksamaan takaisin myös 2000 euron luotto. Tällöin voitaisiin olettaa, että luottoja tullaan tulevaisuudessa myöntämään vakavaraisemmille ja hyvin raha-asioitaan hoitaville henkilöille.

Pikaluottomarkkinat ovat herkästi muuttuvassa tilassa. Korkokattolakiuudistuksen voimaantulosta on kulunut noin vuosi ja vaikutukset, jotka tässä tutkimuksessa ovat tulleet esille, ovat kaikki kyseisen vuoden aikana tapahtuneita muutoksia. Korkokattolakiuudistuksen pidempiaikaiset vaikutukset tullaan kuitenkin näkemään vasta ajan kuluessa. Tällä hetkellä vaikuttaisi siltä, että pienet kertaluotot ovat vähitellen lähtemässä markkinoilta ja jatkuvat joustoluotot ovat tulos- ja pienien luottojen tilalle. Pikaluottojen todellista kehityssuuntaa on kuitenkin vielä vaikea arvioida ja vain aika näyttää, mitä tuleman pitää.

6.2 Jatkotutkimukset

Pikaluottojen lainsäädäntö ja käytänteet ovat olleet jatkuvassa muutoksessa. Pikaluotot tarjoavat paljon monipuolisia ja uusia tutkimusmahdollisuuksia. Oma tutkimukseni perustuu korkokattolakiuudistuksen vaikutuksiin alle vuoden toteutumisajanjaksolla. Jatkotutkimusehdotukseksi pikaluotoista kiinnostuneet henkilöt voisivat tutkia korkokattolakiuudistuksen vaikutuksia pidemmällä aikavälillä ja mahdollisesti laajemmassa mittakaavassa. Resurssien mukaan tutkimukseen voisi ottaa mukaan myös useampia pikaluottoyrityksiä, joka antaisi laajemman näkökannan korkokattolakiuudistuksen myötä tulleisiin vaikutuksiin. Itse olisin ainakin kiinnostunut lukemaan uusia tutkimuksia pikaluotoista.

Mielenkiintoista olisi tietää, tulevatko pienet, alle 2000 euron lainat häviämään kokonaan markkinoilta ja tullaanko pikaluottomarkkinoilla kehittelemään vielä uusia luottotuotteita. Esimerkiksi Riscumilla on nykyisin tarjolla uudenlainen DFC WhiteCard-luottokorttiratkaisu, joka toimii kuten luottokortti ja johon pystyy lataaman tietyn summan luottoa. Kiinnostavaksi kysymykseksi jää myöskin se, tulevatko pikaluottoyritykset tulevaisuudessa laajentamaan kehittelemäänsä joustoluottotarjontaa pidemmälle vai muuttamaan toimintaansa johonkin aivan uudenvlaiseen suuntaan. Itse arvelisin, ettei alle 2000 euron luoton tarjoaminen 51 prosentin vuosikoroilla tule riittämään pikaluottoyrityksille ja uskoisin yritysten haluavan laajentaa tarjontaansa kannattavaan ja mahdollisimman tuottoisaan suuntaan. Tulevaisuus tulee näyttämään pikaluottojen kehityssuunnan ja itse jään kiinnostuneena odottamaan uusia tutkimuksia ja mahdollisia lakiuudistuksia aiheesta.

Taulukot

Taulukko 1. Suomen Pienlainayhdistykseen kuuluneet jäsenet, s. 24.

Taulukko 2. Ainalainan kertaluotto, s. 32.

Taulukko 3. Ferratumin Koroton-pikavippi, s. 33.

Taulukko 4. Ferratumin Joustava-kulutusluotto, s. 33.

Taulukko 5. Ferratumin Pluslaina, s. 33.

Taulukko 6. Get Capitalin jatkuvaluotto, s. 34.

Taulukko 7. Monetin kertaluotto, s. 35.

Taulukko 8. Pikavipin kertaluotto, s. 36.

Taulukko 9. Reissuluoton kertaluotto, s. 37.

Taulukko 10. Riscumin kertalaina, s. 37.

Taulukko 11. Riscumin käyttölaina, s. 38.

Taulukko 12. Terrarahoituksen kertaluotto, s. 39.

Taulukko 13. LuottoRahan jatkuva luotto, s. 39.

Taulukko 14. Vippi.fi:n jatkuva luotto, s. 40.

Taulukko 15. Rahoitustoiminta, Muiden rahoituslaitosten luottokanta, 3. neljännes 2013, s. 41.

Lähteet

Ainalaina 2014. Pikavippi helposti ja turvallisesti.
<https://secure.ainalaina.fi/>. Luettu 21.4.2014.

Ferratum 2014a. Yritys
<https://www.ferratum.fi/yritys>. Luettu 21.4.2014.

Ferratum 2014b. Ferratum Koroton – pikavippi.
<https://www.ferratum.fi/lainat/koroton-pikavippi>. Luettu 21.4.2014.

Ferratum 2014c. Kulutusluotto.
<https://www.ferratum.fi/lainat/kulutusluotto>. Luettu 21.4.2014.

Ferratum 2014d. Pluslaina – kertalaina.
<https://www.ferratum.fi/lainat/pluslaina-kertalaina>. Luettu 21.4.2014.

Get Capital 2014a.
<https://www.getcapital.fi/>. Luettu 21.4.2014.

Get Capital 2014b. Kulutusluotto helposti ja turvallisesti.
<https://www.getcapital.fi/kulutusluotto>. Luettu 21.4.2014.

Hoppu, E. & Hoppu, K. 2007. Kauppa- ja varallisuus oikeuden pääpiirteet. Juva: WSOY.

Karttunen, T., Koivunen, K., Laasanen, H., Sippel, L., Uitto, T. & Valtonen, M. 2009. Juridiikan perusteet. Helsinki: WSOY.

Kauppa- ja teollisuusministeriö. 2006. Miten ja mihin nuoret käyttävät pikavippejä. Helsinki: Edita.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto 2012. Markkinaoikeus tuomitsi kahden pikaluottoyhtiön markkinoinnin.
<http://www.kuluttajavirasto.fi/fi-FI/tiedotteet/tiedotteet-2012/markkinaoikeus-tuomitsi-kahden-pikaluottoyhtion-markkinoinnin>. Luettu 31.3.2014.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto 2014. Kuluttaja-asiamies: Luotonantajien varmistettava luotonhakijan luottokelpoisuus.
<http://www.kkv.fi/Page/d45bee63-a3a7-49a1-b8c8-5d6fa02a6dba.aspx?groupId=e35ca01d-d66d-4fd5-9217-29ae033c9ddf&announcementId=2bef810d-5e2b-4487-ba8c-95e8ef8ea577>.
Luettu 20.4.2014.

Koivumäki, E. & Häkkänen, P. 2013. Markkinointijuridiikka. Jyväskylä: Bookwell Oy.

Kuitunen, M. 2012. Lainsäädäntömuutosten vaikutukset pikaluottoyrityksiin. Laurea-ammattikorkeakoulu. Liiketalouden koulutusohjelma. Opinnäytetyö.

Kulutusluottoja 2013. Yleistä kulutusluotoista ja pikalainoista 15.6.2013. Pienlainojen uusi korkokatto kesäkuussa 2013 alkaen.

<http://www.kulutusluottoja.com/pienlainojen-uusi-korkokatto-kesakuusta-2013-alkaen/>. Luettu 20.4.2014.

Kurki-Suonio, O. 2013. Pillit pussiin: ”Pikavippien tarina on loppu”. Uusi Suomi 30.3.2013.

<http://www.uusisuomi.fi/raha/58005-pillit-pussiin-pikavippien-tarina-loppu>. Luettu 31.3.2014.

Kyläkallio, K. 2013. Yritysjuridiikka. Helsinki: Edita.

Luottoraha 2014.

<https://www.luottoraha.fi/?gclid=CN0librRlb4CF5rncgodb7qAug>.

Luettu 28.4.2014.

Monetti 2014a. Folkia AS, Suomen sivuliike / Monetti.

<https://www.monetti.fi/yritys>. Luettu 21.4.2014.

Monetti 2014b. Hinnasto – Lainaa rahaa pienillä takaisinmaksuerillä.

<https://www.monetti.fi/lainaa-rahaa-hinnasto>. Luettu 21.4.2014.

Oikeusministeriö 2013. Pienille luotoille 51 prosentin korkokatto kesäkuun alusta.

<http://oikeusministerio.fi/fi/index/ajankohtaista/tiedotteet/2013/03/pienilleluotoille-51prosentinkorkokattokesakuunalusta.html>. Luettu 7.4.2014.

Parkkali, H. & Vatanen, T. 2012. Pikaluottoja koskeva lainsäädäntö ja sen kehitystarpeet. Laurea-ammattikorkeakoulu. Liiketalouden koulutusohjelma. Opinnäytetyö.

Pelkonen, L. 2013. Uusi laki tappoi jo 60 yritystä: Pikavippibisnes katoaa Suomesta. Uusi Suomi 17.6.2013.

<http://www.uusisuomi.fi/raha/60033-uusi-laki-tappoi-jo-60-yritysta-pikavippibisnes-katoaa-suomesta>. Luettu 7.4.2014.

Pikalainahaku.fi 2014. Pikavippi-tietoa. Suomen Pienlainayhdistys toimii hyvän luotonantotavan puolesta.

<http://www.pikalainahaku.fi/suomen-pienlainayhdistys-toimii-hyvan-luotonantotavan-puolesta/>. Luettu 31.3.2014.

Pikavippi 2014a. OPR-Vakuus Oy.

<http://www.pikavippi.fi/yritys.php>. Luettu 21.4.2014.

Pikavippi 2014b. Hinnasto.

<http://www.pikavippi.fi/vippi/hinnasto/>. Luettu 21.4.2014.

Pikavippi 2014c. Pikavippi.fi 100 €, 200 € ja 300 €.

<http://www.pikavippi.fi/vippi/pikavippi.php>. Luettu 21.4.2014.

Reissuluotto 2014.

<http://www.reissuluotto.fi/?gclid=Cln45I7Slb4CFaTPcgodJCoAZQ>.

Luettu 21.4.2014.

Risicum 2014a.

<https://www.risicum.fi/>. Luettu 21.4.2014.

Risicum 2014b. Kulutusluotto.

<https://www.risicum.fi/kulutusluotto>. Luettu 21.4.2014.

Santaharju, T. 2013. Pienlainayhdistyksen toiminnalle loppu . ”pikavipit ovat historiaa”. Yle.fi 28.3.2013.

http://yle.fi/uutiset/pienlainayhdistyksen_toiminnalle_loppu_-_pikavipit_ovat_historiaa/6558708. Luettu 31.3.2014.

Suojanen, K., Savolainen, S. & Vanhanen, P. 2008. Opi oikeutta. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Suomen Rahatieto SRT Oy. 2007. PIKAVIPIT – nopea tie onneen vai ahdinkoon. Espoo: Otamedia Oy.

Suomentililuotto 2014. Suomen Tililuotto 200 €.

<https://suomentililuotto.fi/fi/tililuotto2000>. Luettu 28.4.2014.

Takuu-Säätiö 2013. Kulutusluotot ajavat yhä useamman eläkeläisen ongelmiin 10.12.2013.

<http://www.takuu-saatio.fi/?x18262=469912>. Luettu. 7.4.2014.

Takuu-Säätiö 2014. Kuluttaja-asiamies: Luotonantajien varmistettava luotonhajan luottokelpoisuus 17.3.2014.

<http://www.takuu-saatio.fi/?x18262=518159>. Luettu 7.4.2014.

Talouselämä 2013a. Pikavippifirmat keksivät konstit – pikalainaus jatkuu täydellä höyryllä.

<http://www.talouselama.fi/uutiset/pikavippifirmat+keksivat+konstit++pikalainaus+jatkuu+taydella+hoyrylla/a2189200>. Luettu 31.3.2014.

Talouselämä 2013b. Uusista pikavipeistä paljastunut ”lainvastaisia asioita”.

<http://www.talouselama.fi/uutiset/uusista+pikavipeista+paljastunut+lainvastaisia+asioita/a2200081>. Luettu 31.3.2014.

TalousSuomi 2013a. Pikavippilaki kesäkuu 2013 – korkokatto alle 2000 euron vipeille.

<http://www.taloussuomi.fi/lainat-ja-vipit/pikavippilaki-kesakuu-2013-korkokatto-alle-2000-euron-vipeille>. Luettu 31.3.2013.

TalousSuomi 2013b. Pikavippi 2013, viimeisimmät tiedot.

<http://www.taloussuomi.fi/lainat-ja-vipit/pikavippi-2013-viimeisimmat-tiedot>. Luettu 7.4.2014.

TalousSuomi 2014. Kaikki pikavipit löytyvät täältä 2014.
<http://www.taloussuomi.fi/lainat-ja-vipit/kaikki-pikavipit-loytyvat-taalta>.
Luettu 20.4.2014.

Terrarahoitus 2014a. Yritys.
<http://www.terrarahoitus.fi/yritys.php>. Luettu 21.4.2014.

Terrarahoitus 2014b. Terrarahoituksen lainat.
<http://www.terrarahoitus.fi/lainasummat.php>.

Tilastokeskus 2013a. Tilastot. Antolainauskanta lähes 7 miljardia euroa maaliskuun 2013 lopussa.
http://tilastokeskus.fi/til/rato/2013/01/rato_2013_01_2013-06-14_tie_001.fi.html?ad=notify. Luettu 7.4.2014.

Tilastokeskus 2013b. Tilastot. Muiden rahoituslaitosten antolainauskanta 7 miljardia euroa kesäkuun 2013 lopussa.
http://www.tilastokeskus.fi/til/rato/2013/02/rato_2013_02_2013-09-13_tie_001.fi.html. Luettu 7.4.2014.

Tilastokeskus 2013c. Tilastot. Muiden rahoituslaitosten antolainauskanta 7 miljardia euroa syyskuun 2013 lopussa.
http://www.tilastokeskus.fi/til/rato/2013/03/rato_2013_03_2013-12-05_tie_001.fi.html. Luettu 7.4.2014.

Valkama, E. & Muttilainen, V. 2008. Maksuvaikeudet pikaluottomarkkinoilla. Helsinki: Hakapaino Oy.

Vippi 2014a. Yritys.
<https://www.vippi.fi/yritys>. Luettu 21.4.2014.

Vippi 2014b. Lainaehdot.
<https://www.vippi.fi/lainaehdot>. Luettu 21.4.2014.

Yrittäminen & Raha 2014. Uutinen 28.3.2013. SUOMEN PIENLAINAYHDISTYS RY: Pienalainayhdistys purkautuu.
<http://rahamaailma.victoriamedia.org/uutiset/?p=1907>. Luettu 31.3.2014.

Hallituksen esitykset

HE 64/2009. Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi kuluttajasuojalain 7 luvun, rikoslain 36 luvun 6 §:n ja korkolain 4 §:n muuttamisesta.

HE 24/2010. Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi kuluttajasuojalain muuttamisesta ja eräiden luotonantajien rekisteröinnistä sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi.

HE/78/2012. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kuluttajasuojalain 7 luvun, eräiden luotonantajien rekisteröinnistä annetun lain sekä korkolain 2 §:n muuttamisesta.

Lainsäädäntö

Korkolaki 20.8.1982/633.

Kuluttajansuojalaki 20.1.1978/38.

Laki kuluttajaluojain 7 luvun muuttamisesta 15.3.2013/ 207.